

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Škola

Název: Základní škola Purkrabka
Adresa: Smiřických 2, 250 83 Škvorec
Ředitel: Martin Šnajdr
Kontakt: www.skolapurkrabka.cz

Zřizovatel

Název: Základní škola Purkrabka o.p.s.
Adresa: Smiřických 2, 250 83 Škvorec
Kontakt: zrizovatel@purkrabka.cz

Platnost dokumentu od 1. 9. 2021

Martin Šnajdr

Charakteristika školy

Velikost a vybavení školy

ZŠ Purkrabka je škola pro 1. stupeň základního vzdělávání s kapacitou 80 žáků. Výuka probíhá v jedné první, jedné druhé, jedné třetí, jedné čtvrté a jedné páté třídě. Nachází se v barokní budově bývalého purkrabství ve Škvorci. Škola využívá přizemí dvou budov, kde se nachází sedm učeben, odpočinková místnost, prostorný ateliér kombinovaný s cvičebním sálkem, účelné zařízené šatny, jídelna s výdejnou, kancelář, sborovna a sociální zázemí. Prostory vyhovují všem hygienickým a bezpečnostním předpisům. Uspořádání místností a estetické zařízení slouží nejrůznějším výukovým, relaxačním, pohybovým a pracovním činnostem a aktivitám žáků a pedagogů. Učebny jsou přiměřeně velké, rozmanitě uspořádané a dobře vybavené. Ke škole patří přírodní zahrada, která slouží při výuce, volnočasové pedagogice i relaxaci. Pro tělesnou výchovu využívá také prostory a vybavení obecní sokolovny. Okolí školy a městyse je přirozenou součástí školního života. Pro výuku je dětem a pedagogům k dispozici různorodý, bohatý a dostatečný arzenál všech potřebných pomůcek a techniky. O veškeré movitosti a majetek je pečováno, jsou inovovány, kreativně využívány a bezpečně uloženy.

Charakteristika pedagogického sboru

Žáky v ZŠ Purkrabka učí zkušení pedagogové s příslušnou aprobací. Všichni pedagogové a zaměstnanci školy mají ke své práci, k dětem a kolegům pozitivní přístup. Každá třída má svého třídního učitele, který vyučuje většinu předmětů, a svého pedagoga volného času. Výuku angličtiny zajišťují učitelky anglického jazyka. Dle personální situace může výuku některých předmětů, jako jsou např. výchovy či Informatika, zajišťovat další pedagog. Individuální reedukace vede speciální pedagog. K dětem přistupují všichni pedagogové respektujícím způsobem a vytvářejí bezpečné prostředí, které je základem pro efektivní učení a harmonický vývoj dítěte. V práci s dětmi jsou tvůrčí, inovativní a orientovaní na péči o dobré vztahy s žáky, jejich rodiči a kolegy. Prostřednictvím trvalého a vedením školy účinně podporovaného dalšího sebevzdělávání čerpají pedagogové další inspiraci pro svou kreativní a náročnou práci. Pedagogové spolupracují na společných projektech, reflektují svoji práci, usilují o osobnostní růst a jsou pro děti motivujícím vzorem hodným následování.

Projekty

Projektová práce je na ZŠ Purkrabka přirozenou součástí vzdělávacího procesu. Díky projektům dochází k přirozenému propojování školy, osobního a společenského života, učení je atraktivnější a efektivnější. Škola spolupracuje s odborníky z různých oblastí (např. zdravotníci, vědci), s umělci, s institucemi v okolí školy (např. sanatorium), s jinými školami, s obcí na kulturních událostech, výročních aj. Podoba projektů a spolupráce s různými subjekty se neustále vyvíjí.

Spolupráce se zákonnými zástupci

Funkční a dobrá spolupráce s rodiči žáků je jedním z pilířů naší školy. Rodiče mají po dohodě možnost přístupu do výuky, mohou se zapojit do projektů, podílet se na přípravě akcí, pomáhat s výrobou pomůcek, spoluorganizují komunitní akce, podílet se na rozvoji komunitního života školy. Ve škole je činná školská rada, ve které jsou zástupci zřizovatele školy, pedagogů a rodičů žáků. Základní platformou pro plánování a realizaci rodičovských aktivit je Klub rodičů. Každý rodič je členem Klubu rodičů, za třídy si rodiče vybírají své zástupce, kteří činnosti KR koordinují ve spolupráci se školou. Rodiče mohou asistovat učitelům např. při projektových dnech či školních výjezdech.

Charakteristika ŠVP

Zaměření školy - ideje:

Výchova a vzdělávání má vést k naplňování potenciálu lidského života - k životu smysluplnému a i v obtížích radostnému. Klíčové podmínky k uskutečňování tohoto cíle jsou:

- péče o spravedlivé a naplňující mezilidské vztahy na všech úrovních soužití
- svobodný prostor pro možnost všestranného rozvoje každého člověka
- vedení k úctě k sobě, druhým a životnímu prostoru, ve kterém žijeme
- vedení k samostatnosti a zodpovědnosti za své úkoly, za sebe sama, za druhé a za své okolí
- podporování toho přirozeně dobrého v člověku - chuti žít smysluplně, radostně a svobodně v přirozeném společenství s druhými

Výše než dosahování cílů čistě vzdělávacích, klademe dosahování cílů výchovných, budování postojů a hodnotové orientace žáků. Umožňujeme žákům vzdělávat se v bezpečném a přijímajícím prostředí, mohou bezpečně zažívat úspěch i neúspěch a radost z poznávaného, ale i zklamání a frustraci z nepodařeného. Chybu nechápeme jako jev nežádoucí, ale jako nástroj dalšího učení. Podporujeme sebepoznávání žáků a žáky vedeme k vlastnímu realistickému sebehodnocení. Za podstatné považujeme, aby žák učivu porozuměl, a aby mohl osvojené poznatky a dovednosti využít v životě. Dbáme o rozvoj sociálních a komunikačních dovedností žáků, schopnosti diskutovat a řešit konflikty. Vzájemnou spolupráci,

pomocí a vnímáním druhých se vytváří pozitivní klima třídy i celé školy. Důležité je pro nás budování sebeúcty, vzájemné úcty a důvěry. Využíváme principy demokratického přístupu kde je to účelné a možné. Vedeme žáky k odpovědnosti za své chování a učení, k sebereflexi uvedeného. Chceme, aby žáci byli v relevantních situacích zapojováni do spolurozhodování o obsahu učiva a aby dostávali prostor pro vyjádření svých názorů. Limitovaný počet žáků ve třídě, který je v naší škole stanoven na 16 dětí, umožňuje individuální přístup ke každému z nich, nabízí více času na každého žáka, prostor pro rozvoj individuálního potenciálu a respektování individuálního tempa. Vedeme žáky k ohleduplnému chování k přírodě a ke všemu živému. Respektujeme principy trvale udržitelného rozvoje. Při hodnocení žáků používáme širšího slovního hodnocení, které je pro dítě komplexní zpětnou vazbou, odráží individuální pokroky dítěte, lze v něm zformulovat doporučení pro jeho další školní práci. Společně s žáky vytváříme pravidla třídy. Podporujeme spolupráci nesterijnorodých skupin dětí v rámci celoškolských projektů, dílen, akcí a výjezdů, kdy spolupracují děti napříč jednotlivými ročníky. V naší škole usilujeme o férové a přátelské vztahy a otevřenou komunikaci mezi pedagogy, žáky a rodiči.

Výchovné a vzdělávací strategie

Podle RVP ZV, části C, kapitoly 4., je smyslem základního vzdělávání pomoci žákům utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence - k učení, k řešení problému, komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní a digitální - na takové úrovni, která je pro ně dosažitelná a připravit je tak na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti. Popsané výchovné a vzdělávací strategie rozvíjejí v souladu s pojetím v RVP ZV vždy nakonec všechny žádoucí klíčové kompetence, protože tyto nestojí vedle sebe izolovaně, prolínají se, mají nadpředmětnou podobu a lze je získat jen jako výsledek celkového procesu vzdělávání. Proto k jejich utváření a rozvíjení směřuje a přispívá veškerý vzdělávací obsah a aktivity a činnosti, které ve škole, a pochopitelně nejen ve škole, probíhají. Uvedené vzdělávací strategie nejsou a nemohou být nikdy úplným výčtem používaných vyučovacích metod, protože vzdělávání je stále se proměňující a rozvíjející se živoucí proces.

Projektové vyučování a učení v souvislostech

Jedná se o propojování teorie a praxe a na komplexním přístupu a vede žáky k vlastní činnosti, experimentování, kreativitě a učení v souvislostech. Při projektovém vyučování zapojujeme většinu výukových předmětů. Téma projektu může být zpracováváno z různých pohledů, toto vede k ucelnějšímu pohledu na daný problém a usnadňuje jeho porozumění. Děti se učí své znalosti propojovat, hledat mezi nimi souvislosti, spojovat je v celky. Je zásadní, že souvislosti žáci objevují vlastní činností, uvědomují si je při realizaci mezipředmětových vztahů.

Problémové vyučování a konstruktivistický přístup

Pokud to charakter učiva dovoluje, nepředkládáme žákům hotové informace, ale na základě toho, co děti již znají, popřípadě na základě poskytnutých informací, dostanou zformulovaný problém, který mají řešit (individuálně, ve dvojici nebo ve skupině). Tímto způsobem žáci „konstruují“ nové poznatky sami, experimentují a zobecňují. Konstruktivistickým přístupem žáci rozvíjejí všechny klíčové kompetence.

Skupinová práce žáků

Děti si kromě informací o učivu osvojují také dovednost spolupracovat, rozdělovat práci a plánovat ji. Kooperativní výukou žáci rozvíjejí pracovní, komunikativní, sociální a personální kompetence.

Komunitní kruh

V komunitním kruhu se realizují pravidelné setkávání žáků, kdy mohou děti prožívat sounáležitost i svoji jedinečnost ve společenství třídy. V kruhu lze řešit různé problémy týkající se života třídy, ale i problémy týkající se probírané látky. Může to být i jedna z forem, jak děti mohou prezentovat svoji práci. Komunitní kruh je řízený, bezpečný a jasně vymezený prostor, kde děti mají příležitost vyjádřit své postoje a názory ke skutečnostem, které se jich týkají, kde mají prostor o problémech diskutovat, kde lze i případně jednotlivé názory korigovat.

Vzájemné učení

To, co žák obtížně chápe od učitele, tak v některých případech dokáže lépe pochopit od svého spolužáka. Této metody využíváme v případech, kdy děti, které již probranou látku pochopily, pomáhají v pochopení ostatním. K tomuto učení dochází i v případě, kdy žák, popřípadě žáci prezentují svým spolužákům téma, které si předem připravili. Při vrstevnickém učení mohou rozvíjet své další kompetence účelně i děti nadané.

Práce s textem

Dovednost číst s porozuměním, orientovat se v textu, vyhledávat důležité údaje a umět text vhodně interpretovat je potřebná nejen při vzdělávání, ale především pro praktický skutečně lidský život. Čtenářskou gramotnost rozvíjíme ve většině vyučovacích předmětů. Při práci s textem využíváme také metodu tzv. kritického čtení a psaní.

Návaznost učiva na životní zkušenosti žáků, učení všemi smysly

Při práci se žáky využíváme skutečnosti, že děti nejsou „tabula rasa“, a navazujeme na jejich vědomosti a zkušenosti s daným problémem. Jsou motivováni k tomu, aby si dosavadní poznatky doplnili a upravili. Využíváme také efektivní učení za pomoci využívání všech smyslů. Člověk se učí nejen intelektuálním vhledem a uchopováním, ale také prostřednictvím svého těla, tělesných smyslů. Učení všemi smysly může pomáhat zejména dětem se speciálními vzdělávacími potřebami. Pomáhá ukotvovat do tělesné skutečnosti našeho bytí také děti intelektuálně nadprůměrně nadané.

Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Péči a poradenství žákům se speciálními vzdělávacími potřebami zajišťuje školní poradenské pracoviště, jež je tvořeno všemi pedagogickými pracovníky školy. Poradenskou činnost a naplnění účelu této speciální péče koordinuje ředitel a deleguje na ostatní pedagogy úkoly s tím spojené.

V případě, že učitel vysleduje u žáka projevy, které by mohly být způsobeny specifickou poruchou učení nebo jiným handicapem, který narušuje proces edukace, může pro žáka vytvořit plán pedagogické podpory. PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce, speciálního pedagoga či ostatních pedagogů. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování pedagogické podpory žákovi škola vyhodnotí naplňování jeho cílů.

Jestliže žák či zákonní zástupci žáka požádají o vyšetření žáka pedagogicko-psychologickou poradnu (dále jen PPP), popřípadě speciálně pedagogické centrum (dále jen SPC), a toto akreditované pracoviště potvrdí, že se jedná o žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními, je žák dále vzděláván a hodnocen na základě doporučení odborného pracoviště a individuálního vzdělávacího plánu vytvořeného na podkladě diagnostických závěrů z vyšetření. O vyšetření žáka odborníkem PPP nebo SPC může rodič požádat i bez doporučení vyučujícího. Pokud dojde odborné zařízení k závěru, že je třeba dítěti věnovat speciální péči, je nutné, aby o této skutečnosti rodič informoval třídního učitele. S poskytnutými údaji je zacházeno jako s důvěrnými.

V rámci individuálního vzdělávacího plánu jsou závěry a doporučení odborného pracoviště rozpracovány do podoby očekávaných výstupů týkajících se obsahu učiva v jednotlivých předmětech, kterých se SVP týkají, včetně volby vzdělávacích strategií pro období daného školního roku, případně jeho zbývajících částí.

Individuální vzdělávací plán sestavuje třídní učitel, popřípadě ve spolupráci s učiteli ostatních předmětů, pro žáka od druhého stupně podpůrných opatření. IVP vychází ze školního vzdělávacího programu (ŠVP). Obsahuje mj. údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem. IVP vyhodnocuje ŠPZ dvakrát ročně.

Vzdělávání dětí se SVP probíhá dále v souladu s individuálním vzdělávacím plánem.

V případě handicapu zvlášť závažného charakteru se na edukačním procesu podílí rovněž asistent pedagoga, jehož úkolem je poskytovat žákovi potřebnou podporu při účasti na běžné výuce. Tuto funkci může zřídit ředitel školy na základě doporučení odborného pracoviště.

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV.

Odpovědnost za plánování obsahu vzdělávání, samotný průběh vzdělávání i hodnocení výsledků žáka nese vyučující daného předmětu, kterého se individuální vzdělávací program týká.

Důraz je kladen na spolupráci všech zúčastněných subjektů ve výchovně vzdělávacím procesu - tedy žáka, zákonných zástupců a pedagogů, což je základním předpokladem úspěšného vzdělávání žáků se SVP.

Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Postup při zajišťování výuky je obdobný jako u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Také žák mimořádně nadaný má speciální vzdělávací potřeby.

V případě, že učitel vysleduje u žáka projevy mimořádného nadání, informuje o svém zjištění zákonného zástupce žáka. Dle situace je žákovi sestaven PLPP.

Jestliže zákonní zástupci žáka požádají o vyšetření žáka v PPP nebo v SPC a toto akreditované pracoviště potvrdí, že se jedná o žáka mimořádně nadaného, je žák dále vzděláván i hodnocen na základě doporučení odborného pracoviště. Výuka probíhá podle individuálního vzdělávacího plánu stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb, který na začátku školního roku sestaví učitelé jednotlivých vyučovacích předmětů. Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky. V individuálním vzdělávacím plánu jsou rozpracovány závěry a doporučení PPP nebo SPC do podoby očekávaných výstupů, učiva a vhodných vzdělávacích strategií pro období školního roku, případně jeho zbývajících částí. Součástí individuálního vzdělávacího plánu mimořádně nadaného žáka může být i jeho účast ve výuce některých vyučovacích

předmětů ve vyšším ročníku, než který navštěvuje.

Výuka žáků mimořádně nadaných se v předmětech, ve kterých je integrace stanovena, zaměřuje na jejich individuální rozvoj.

Vyučující sleduje mimořádně nadané žáky zejména po stránce osobnostního a sociálního rozvoje, který nebývá vždy v souladu s rozvojem žáka v oblasti intelektové.

Začlenění průřezových témat

Všechny tematické okruhy všech průřezových témat jsou integrovány do učebních osnov některého vyučovacího předmětu. Realizovány jsou vzdělávacími strategiemi, které jsou použity pro naplnění očekávaných výstupů jednotlivých vzdělávacích oborů, ke kterým jsou přiřazeny. V následujícím přehledu jsou tematické okruhy jednotlivých průřezových témat, ročníky a vyučovací předměty, ve kterých jsou realizovány. Uvedený seznam uvádí místa učebních osnov, ve kterých jsou průřezová témata probírána závazně. Kromě toho využívají pedagogové k jejich realizaci přirozeného zájmu žáků a pedagogických situací, které nelze dlouhodobě plánovat.

Osobnostní a sociální výchova	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Osobnostní rozvoj					
Rozvoj schopností poznávání	Č, Pr, H, V, T, P	Č, A, M, Pr, H, V, T, P	Č, A, M, Pr, H, V, T, P	Č, A, M, P, S, H, V, T, P	Č, A, M, P, S, H, V, T, P
Sebepoznání a sebepojetí	V	V	V	V	H
Seberegulace a sebeorganizace	T	T	H	P, S	P, S, A
Psychohygiena	Č, Pr, T, P	Č, Pr, T, P	Č, Pr, T, P	Č, T, P	Č, T, P
Kreativita	H, V	Č, H, V, T	Č, H, V, T	H, V	H, V, I
Sociální rozvoj					
Poznávání lidí	Č, A, Pr	Č, Pr	A	M, P, S	M
Mezilidské vztahy	Č, Pr, H, V, T, P	Č, Pr, V, T, P	A, M, V, T, P	A, P, S, V, T, P	Č, A, H, V, T, P
Komunikace	Č, Pr, T, P	Č, A, Pr, T, P	Č, A, T, P	Č, A, P, S, P	Č, A, P, S, H, P
Kooperace a kompetice	M, Pr, T, P	M, Pr, TV	M, Č, TV	M, T	M, P, S, T, I
Morální rozvoj					
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti			M	Č, M	Č, M, P, S,
Hodnoty, postoje a praktická etika	V	Pr, V	V	M, V	Č, M, P, S, V

Výchova demokratického občana	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Občanská společnost a škola			Pr	M, P, S	P, S
Občan, občanská společnost a stát			Pr		
Formy participace občanů v politickém životě				P, S	
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu					P, S

rozhodování					
-------------	--	--	--	--	--

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Evropa a svět nás zajímají	Pr, V	Pr, V	Č, Pr, V	Č, A, V	Č, M, V
Objevujeme Evropu a svět					A

Multikulturní výchova	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Kulturní diference	Č, Pr, V, P	Č, Pr, V, P	Č, A, Pr, H, V, P	Č, Př, S, H, V, P	Č, Př, S, V, P
Lidské vztahy	M, P	M, P	M, P, T	M, P	M, Př, S, H, T, I
Etnický původ	Č, Pr	Č, Pr	Č, Pr	Č, Př, S	Č, Př, S
Multikulturalita	Č, Pr	Č, A, Pr	Č, A, Pr	Č, Př, S	Č, A, Př, S

Environmentální výchova	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Ekosystémy		Pr	Pr	Př, S	
Základní podmínky života	V	V	V	Př, S	Př, S
Lidské aktivity a problémy životního prostředí		Pr			Př, S
Vztah člověka k prostředí				Př, S	

Mediální výchova	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				Č, Př, S	Č, Př, S, T
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				Č	
Stavba mediálních sdělení					Č
Vnímání autora mediálních sdělení	V	V	V		Č
Fungování a vliv médií ve společnosti				Př, S	Č, Př, S, I

Poznámky: Č – český jazyk, A – anglický jazyk, M – matematika, Pr – prvouka, Př - přírodověda, S – vlastivěda, I – ICT, H – hudební výchova, V – výtvarná výchova, P – pracovní činnosti, T – tělesná výchova

Zařazení zážitkových kurzů

V jednotlivých ročnících se žáci mohou účastnit vzdělávacích zážitkových kurzů s různými tématy.

Učební plán - 1. stupeň								
Vzdělávací oblast	Předmět	Počet vyučovacích hodin na týden					Minimum hodin vzděl. oblasti	Celkem hodin vzděl. oblasti
		1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.		
Jazyk a jaz. komunikace	Český jazyk a literatura (Čj)	7	6+1	7+1	6+1	7	33	36
	Anglický jazyk (Aj)	0+2	0+2	3	3	3+1	9	14
Matematika a její aplikace	Matematika (M)	4	4+1	4+2	4+1	4+1	20	25
Inf. a komun. technologie	Informatika (Inf)	0	0	0	0	1	1	1
Člověk a jeho svět	Prvouka (Pr)	2	2	2	0	0	12	14
	Přírodověda (Př)	0	0	0	1+1	1+1		
	Vlastivěda (Vla)	0	0	0	2	2		
Umění a kultura	Hudební výchova (Hv)	1	1	1	1	1	12	13
	Výtvarná výchova (Vv)	1	2	2	1+1	1		
Člověk a zdraví	Tělesná výchova (Tv)	2	2	2	2	2	10	10
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti (Pč)	1	1	1	1	1	5	5
CELKEM		20	22	25	25	26	102	118

Poznámky k učebnímu plánu

1. Délku vyučovací hodiny určuje individuálně třídní učitel, vyučovací hodina nemusí trvat 45 minut.
2. Projektové dny mohou probíhat ve škole i mimo budovu školy.
3. Projektové vyučování probíhá napříč jednotlivými předměty.
4. Skupinová práce ve vyučovacích blocích může probíhat napříč jednotlivými předměty.
5. Na konci vyučovací hodiny či bloku se nezvoní, učitel je ukončuje slovně.
6. Velkou přestávku tráví žáci většinou na školní zahradě.
7. Dle uvážení pedagoga může probíhat vyučování dle Daltonova plánu.

Člověk a jeho svět

Vzdělávací oblast je kromě výuky ve třídě realizován také formou projektů, exkurzí a vycházek.

Tělesná výchova

Žáci chodí cvičit ve velké míře ven do okolí školy a na místní hřiště. Škola má také pronajatu sokolovnu, kde může využívat různá tělovýchovná nářadí.

Učební osnovy

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Charakteristika vyučovacího předmětu. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Jazykové i literární dovednosti, které si v jeho rámci žáci osvojují, využívají při čerpání poznatků ve všech dalších oblastech vzdělávání. Naším prvořadým cílem je vytvořit žákům vzdělávací nástroje - čtení a psaní. Přitom klademe důraz na čtení s porozuměním.

Žáci, kteří nastupují do školy, se již dokážou česky dorozumět. Tuto jejich dovednost dále rozvíjíme, obohacujeme jejich slovní zásobu a seznamujeme je se spisovnou podobou jazyka. Výuku gramatiky chápeme nikoliv jako cíl, ale jako cestu, jak díky poznávání struktury jazyka rozvíjet komunikační dovednosti. Na rozvoj komunikačních dovedností klademe velký důraz. Žáci se učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Některá témata, zejména z oblasti literatury, jsou realizována formou krátkodobých projektů. Dalším způsobem naplňování cílů předmětu jsou například návštěvy knihoven a muzeí, práce s texty na internetu, práce s počítačovými výukovými programy atd.

Vyučovací předmět je dotován v 1. a 2. ročníku 7 hodinami, ve 3. ročníku 8 hodinami a ve 4. – 5. ročníku 7 hodinami týdně.

Začlenění průřezových témat

Do obsahu vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura jsou v 1. – 5. ročníku integrována tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova: okruhy Rozvoj schopností poznávání, Psychohygiena, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje a praktická etika

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: okruh Evropa a svět nás zajímá

Multikulturní výchova: okruhy Kulturní diferenciacce, Etnický původ, Multikulturalita

Mediální výchova: okruhy Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Stavba mediálních sdělení, Vnímání autora mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Ve vyučovacím předmětu Český jazyk a literatura rozvíjíme klíčové kompetence zejména těmito strategiemi:

Kompetence k učení

učitel

- vede žáky ke stálému zdokonalování čtení
- vytváří podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v pravopisu
- motivuje žáky k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu

Kompetence k řešení problémů

učitel

- vede žáky k tomu, aby navrhovali různá řešení problémů, dokončovali úkoly a zdůvodňovali své závěry
- umožňuje žákům, aby si vzájemně radili a pomáhali
- hodnotí práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Kompetence komunikativní

učitel

- vede žáky k výstižnému a kultivovanému projevu
- umožňuje žákům vyprávět o jejich zážitcích

Kompetence sociální a personální

učitel

- organizuje práci ve skupinách, aby žáci spolupracovali při řešení problémů
- vede žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu
- vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky
- žáci respektují pokyny pedagogů

Kompetence občanské

učitel

- využívá literatury naučné i vědecké k vytváření postoje k přírodě, k životnímu prostředí
- pro žáky s postižením jsou k dispozici vhodné přizpůsobené pracovní materiály

Kompetence pracovní

učitel

- vede žáky k organizování a plánování učení
- se zajímá, jak žákům vyhovuje jeho způsob výuky
- požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - 1. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	Průřezová témata
Komunikační a slohová výchova			
plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	vyhláskuje slovo ve větě jednoduché, krátká slova čte vcelku, porozumí významu přečtených slov	<i>Čtení</i> - technika čtení <i>Naslouchání</i> - pozorné <i>Mluvený projev</i> základy techniky: dýchání, výslovnost komunikační žánry: pozdrav, oslovení, prosba základní komunikační pravidla: oslovení <i>Písemný projev</i> základní hygienické návyky: správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku technika psaní: úhledný a čitelný písemný projev	
porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	reaguje správně na pokyny učitele		
respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	pozdraví, poděkuje vyčká na vyzvání k hovoru nebo až na něj přijde řada		
pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	podle svých možností správně vyslovuje na pokyn učitele opraví nedbalou výslovnost		
v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	usiluje o správné dýchání a tempo řeči na pokyny učitele opraví tempo řeči		
na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	podělí se o své zážitky s ostatními		
zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	pod vedením učitele provádí nácvik správného sezení a		

	držení psacího náčiní		
píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	píše správné tvary číslic a vybraných písmen a jejich napojení píše slova a krátké věty – formy: opis, přepis, diktát, autodiktát s pomocí objeví chybu		
píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	napíše slovo a krátkou větu		
seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	seřadí obrázky podle dějové posloupnosti popíše děj na obrázcích		
Jazyková výchova			
rozdílí zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	člení slova na hlásky pozná tiskací písmena abecedy rozdílí dlouhé a krátké samohlásky	Zvuková stránka jazyka sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, tempo řeči Slovní zásoba - slova a pojmy Pravopis - velké písmeno na začátku věty a ve vlastních jménech	
užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	krátce promluví na komunitním kruhu		
odůvodňuje a píše správně: velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob a zvířat	odůvodní, kdy se ve větě píše velké písmeno (začátek věty, vlastní jméno)		
Literární výchova			
čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	recituje z paměti krátkou báseň a říkadlo vypráví vlastními slovy známou pohádku pozorně poslouchá čtený text	Poslech literárních textů Zážitkové čtení a naslouchání Tvořivé činnosti s literárním textem - přednes, dramatizace Literární druhy a žánry – rozpočítadlo, hádanka, říkanka, pohádka	
vyjadřuje své pocity z přečteného textu	vyjadřuje své pocity z poslechu čteného textu		
pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	čte po rolích		

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - 2. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	Průřezová témata
Komunikační a slohová výchova			
plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	čte krátká slova vcelku, u delších slov si vypomáhá slabikováním nebo hláskováním intonačně odlišuje interpunkční znaménka na konci věty odpoví na otázky vztahující se k přečtenému textu základní komunikační pravidla: oslovení, zdvořilé vystupování mimojazykové prostředky:	Čtení základní komunikační pravidla: oslovení, zdvořilé vystupování mimojazykové prostředky: mimika, gesta Písemný projev základní hygienické návyky: správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem komunikační žánry: pozdrav, oslovení, prosba, omluva, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu technika psaní: úhledný, čitelný a	

	mimika, gesta Písemný projev základní hygienické návyky: správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem	přehledný písemný projev - technika čtení - čtení pozorné Naslouchání - zdvořilé, soustředěné Mluvený projev základy techniky: dýchání výslovnost, tvoření hlasu	
porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	vykoná samostatně jednoduchou činnost na základě mluveného nebo písemného pokynu		
respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	hlásí se o slovo při sdílení v kruhu naslouchá druhým		
pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	správně vyslovuje všechny hlásky a hláskové skupiny		
v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	při vyjadřování správně dýchá mluví přiměřeným tempem řeči		
volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	porovná rozdílnost situace a volí správné výrazové prostředky		
na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	vypráví krátký příběh na základě vlastních zážitků		
zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	při psaní správně sedí správně drží psací náčiní		
píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	pojmenuje všechna písmena psací abecedy píše písmena podle zvolené normy psaní píše správně diakritická znaménka kontroluje si napsané		
píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	- napíše slovo a krátkou větu se správným řazením písmen a slov - převádí mluvené slovo do psané podoby - napíše text na pohlednici		
seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	- sestaví obrázkovou osnovu a vypráví podle ní vlastními slovy		
Jazyková výchova			
rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	čte text v probraných normách písma bezpečně odlišuje krátké a dlouhé samohlásky dělí slova na slabiky	Zvuková stránka jazyka - výslovnost, tempo řeči, intonace Slovní zásoba - význam slov Tvarosloví - slovní druhy: podstatná jména a slovesa Skladba - spojování vět do souvětí Druhy vět Pravopis i/y po tvrdých a měkkých souhláskách; dě, tě, ně, ú/ů, velká písmena na začátku věty a v	

		typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování párové souhlásky	
porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	tvoří slova opačného významu		
porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	třídí vybraná slova podle zobecněného významu		
rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	rozliší podstatné jméno a sloveso		
užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	po upozornění opraví nespisovný výraz a použije spisovný		
spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	spojuje dvě věty jednoduché do souvětí		
rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	pojmenuje druhy vět podle postoje mluvčího mění intonaci podle druhu vět		
odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách; dě, tě, ně, ú/ů; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	odůvodňuje a píše správně: i/y po měkkých a tvrdých souhláskách, dě, tě, ně, ú/ů, velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech, souhlásky na konci a uvnitř slova, které se jinak vyslovují a jinak píší		
Literární výchova			
čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	- čte ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku - recituje z paměti krátkou báseň	Poslech literárních textů Zážitkové čtení a naslouchání Tvořivé činnosti s literárním textem - přednes - dramatizace - volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu Literární druhy a žánry - hádanka, říkanka, báseň, pohádka Pojmy: spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadelní představení, herec	
vyjadřuje své pocity z přečteného textu	- vyjadřuje své pocity z přečteného textu		
rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	- rozliší vyjadřování v próze a ve verších		
pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	- zahraje drobnou divadelní roli - pantomimicky ztvární situaci v literárním textu - vymyslí jiné ukončení příběhu - nakreslí ilustraci k textu		

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - 3. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	Průřezová témata
Komunikační a slohová výchova			
plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	čte plynule, věcně správně texty přiměřeného rozsahu a náročnosti uplatňuje přirozenou intonaci převede obsah přečteného textu vlastními slovy	Čtení technika čtení čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu čtení jako zdroj informací; čtení vyhledávací; klíčová slova Naslouchání - vyjádřit kontakt s partnerem; - aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami Mluvený projev vyjadřování závislé na komunikační situaci základní komunikační pravidla: zahájení a ukončení dialogu komunikační žánry: vypravování, vzkaz, zpráva, oznámení mimojazykové prostředky: mimika, gesta	
porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	pracuje ve skupině i samostatně podle jednoduchých mluvených nebo písemných pokynů		
respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	vybírá vhodné komunikační prostředky v rozhovoru střídá roli mluvčího a posluchače		
pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	pečlivě vyslovuje		
v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	při mluveném projevu správně dýchá a mluví přiměřeným tempem		
volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	vkládá do řeči gesta a mimiku přiměřeně situaci vhodným způsobem požádá o informace uvítá návštěvu sdělí přání		
na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	vypráví plynule na základě vlastních zážitků vyjadřuje své myšlenky k danému tématu sdílí své pocity z vlastních zážitků		
zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	samostatně dbá na správné sezení při psaní a držení psacího náčiní	Písemný projev upevňování hygienických návyků při psaní dělení slov na konci řádku technika psaní: úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu Žánry písemného styku - dopis, zpráva, inzerát, popis, přihláška, dotazník, vypravování	
píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	píše čitelně samostatně si kontroluje napsané rozděljuje správně slova na konci řádku		
píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	napíše správně adresu napíše krátký dopis, blahopřání vyplní jednoduchý dotazník		

	nebo test dodrží formální úpravu textu		
seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	vypráví pohádku nebo povídku podle ilustrací		
Jazyková výchova			
porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	uvede další významy slov mnohoznačných nahradí daný výraz jiným porovnává významy slov – slova souřadná, nadřazená a podřazená, slova s citovým zabarvením vyhledává v textu slova příbuzná	Zvuková stránka jazyka - modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) Slovní zásoba - slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma – synonyma – homonyma, slova s citovým zabarvením Tvarosloví - slovní druhy - tvary slov Skladba - věta jednoduchá a souvětí - druhy vět	
porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost		
rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	rozlišuje slovní druhy v základním tvaru		
užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves		
spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	vytvoří z vět jednoduchých souvětí tvoří a doplňuje souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy		
rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	tvoří různé druhy vět podle postoje mluvčího vybírá vhodné výrazové prostředky		
odůvodňuje a píše správně: i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev, velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	odůvodňuje a píše správně y po obojetných souhláskách ve slovech vyjmenovaných a příbuzných, píše správně bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev píše velká písmena ve vlastních jménech a v typických případech místních pojmenování	Pravopis i/y po obojetných souhláskách – vyjmenovaná slova a slova příbuzná bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev velká písmena v názvech místních pojmenování	
Literární výchova			
čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	Poslech literárních textů Zážitkové čtení a naslouchání Tvořivé činnosti s literárním textem přednes dramaturgie volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu vlastní výtvarný doprovod Literární druhy a žánry - pohádka, bajka, povídka, báseň	

		Pojmy: spisovatel, básník, verš, rým, divadelní představení, herec	
vyjadřuje své pocity z přečteného textu	charakterizuje hlavní postavy vyjadřuje své pocity z přečteného textu		
rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	odlišuje pohádku od ostatních vyprávění rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších		
pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	dramatizuje pohádku, povídku, báseň domýšlí příběhy tvořivě obměňuje literární texty píše vlastní krátké básně a příběhy		

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - 4. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	Průřezová témata
Komunikační a slohová výchova			
čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	čte potichu i nahlas, plynule, správně, přiměřeným tempem interpretuje v přiměřeném rozsahu přečtený text	Čtení - čtení pozorné, plynulé - čtení jako zdroj informací; čtení vyhledávací Naslouchání - aktivní – reagovat otázkami Mluvený projev vyjadřování závislé na komunikační situaci komunikační žánry: vypravování, oznámení základní komunikační pravidla: zahájení a ukončení dialogu mimojazykové prostředky: mimika, gesta	
rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	vyhledá v textu požadované informace tvoří otázky k přečtenému textu zaznamenává obsah přečtené kapitoly		
posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	srovnává obsah textu se známými údaji vyvodí závěr sdělení		
reprodukuje obsah přiměřeně složitě sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	vyjádří vlastními slovy obsah sdělení vyřídí vzkaz		
rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	vyjádří vlastními slovy předpokládaný úmysl konkrétní reklamy		
vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	střídá roli mluvčího a posluchače při sdělení v kruhu pozorně naslouchá druhým vede správně telefonický hovor		
rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji používá podle komunikační situace	na pokyn učitele opraví svoji nespisovnou výslovnost	Písemný projev dodržování hygienických návyků při psaní technika psaní: úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu žánry písemného styku: dopis, oznámení, inzerát, popis, přihláška, dotazník, vypravování	

volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	mění intonaci, přízvuk a tempo řeči podle komunikačního záměru		
píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	napíše dopis s vhodným oslovením a správnou adresou vyplní jednoduchý tiskopis volí vhodné výrazy s ohledem na žánr		
sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti	sestaví jednoduchou osnovu vypráví příběh podle osnovy		
Jazyková výchova			
porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	uvede příklady jednoznačných a mnohoznačných slov vytvoří věty s danými slovy	Slovní zásoba a tvoření slov - slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma – synonyma - homonyma - stavba slova – kořen, část předponová a příponová Tvarosloví - slovní druhy - tvary slov - vzory podstatných jmen - skloňování podstatných jmen - mluvnické kategorie podstatných jmen - časování sloves	
rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	tvoří slova se stejným kořenem pomocí předpon a přípon		
určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	určí slovní druhy v mluveném projevu užívá správné tvary slov píše správně i/y v koncovkách podstatných jmen určuje mluvnické kategorie podstatných jmen časuje slovesa		
odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	odliší větu jednoduchou a souvětí	Skladba - věta jednoduchá a souvětí - základní skladební dvojice Pravopis i/y po obojetných souhláskách – vyjmenovaná slova a slova příbuzná i/y v koncovkách podstatných jmen – vzory velká písmena v názvech , zvířat a místních pojmenování	
užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	vkládá vhodné spojovací výrazy nahrazuje spojovací výrazy jinými		
zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	píše správně i/y ve shodě přísudku s holým podmětem		
vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	vyhledává základní skladební dvojice ve větách s podmětem vyjádřeným		
píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	píše správně i/y po obojetných souhláskách v kořeni slova píše správně i/y v koncovkách podstatných jmen		
Literární výchova			

vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	hovoří o přečtené knize vytvoří ilustraci k přečtenému textu	Poslech literárních textů Zážitkové čtení a naslouchání Tvořivé činnosti s literárním textem - přednes - dramatizace - volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu - vlastní tvorba literárních textů - vlastní výtvarný doprovod Literární druhy a žánry - bajka, povídka, pověst, báseň Pojmy: spisovatel, básník, verš, rým, divadelní představení	
rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	rozliší pohádku, bajku, příběh ze života dětí, poezii		
při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	vysvětlí základní literární pojmy		
volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	vypráví vlastními slovy přečtený text píše vlastní literární texty na dané téma podle svých možností		

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - 5. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	Průřezová témata
Komunikační a slohová výchova			
čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	čte plynule, správně, se správnou intonací a frázováním vyjádří vlastní postoj k textu	Čtení čtení plynulé znalost orientačních prvků v textu čtení jako zdroj informací; čtení vyhledávací; klíčová slova Naslouchání - aktivní – zaznamenat slyšené - vyjádření kontaktu s partnerem Mluvený projev vyjadřování závislé na komunikační situaci komunikační žánry: vypravování, zpráva základní komunikační pravidla: zahájení a ukončení dialogu mimojazykové prostředky: mimika, gesta	
rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	vyhledá v textu klíčová slova na základě přečteného vytvoří vlastní text		
posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	vyžádá si chybějící informace vyjádří vlastními slovy závěr sdělení		
reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	vysvětlí druhým obsah ústního nebo písemného sdělení jiné osoby dělá si výpisky z textu		
rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě		

vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	vyčká na vyzvání k hovoru nebo až na něj přijde řada při sdílení v kruhu pozorně naslouchá druhým reaguje vhodnými otázkami na sdělení druhých správně vede dialog zanechá vzkaz na záznamníku při provádění návštěvy po škole hovoří používá vhodných prostředků řeči		
rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji používá podle komunikační situace	užívá v mluveném a psaném projevu spisovná slova rozliší spisovné a nespisovné výrazy	Písemný projev dodržování hygienických návyků při psaní technika psaní: úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu žánry písemného styku: dopis, zpráva, inzerát, popis, tiskopis (příhláška, dotazník), vypravování	
volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	vyjadřuje se kultivovaně vhodně využívá sílu a barvu svého hlasu		
píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	rozliší základní komunikační žánry vyplní tiskopis, dotazník napíše vzkaz, zprávu člení text na odstavce		
sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	vytváří příběh podle dané osnovy sestaví osnovu vlastního vyprávění		
Jazyková výchova			
porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	používá slova podle významu	Slovní zásoba a tvoření slov slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma – synonyma - homonyma stavba slova – kořen, část předponová, příponová, koncovka Tvarosloví slovní druhy tvary slov slovesný způsob vzory přídavných jmen skloňování přídavných jmen, zájmen a číslovek mluvnické kategorie podstatných jmen a sloves Skladba - věta jednoduchá a souvětí - základní skladební dvojice Pravopis - i/y ve shodě přísudku s holým podmětem - i/y v koncovkách přídavných jmen – vzory - i/y v koncovkách podstatných jmen – vzory	
rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	rozliší ve slově kořen, část předponovou, příponovou a koncovku zná pravidla psaní slov s předponou		
určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	užívá správné tvary slovesného způsobu určí mluvnické kategorie přídavného jména skloňuje zájmena a číslovky		
	píše správně i/y v koncovkách přídavných jmen určuje		

	mluvnické kategorie sloves		
odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	vhodně změní větu jednoduchou v souvětí		
užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	užívá vhodných spojovacích výrazů píše správně čárky v jednoduchých případech souvětí		
zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	píše správně i/y ve shodě přísudku podmětem		
vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	vyhledá základní skladební dvojici ve větě ve větě s nevyjádřeným podmětem určí základ věty		
píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	odůvodňuje a správně píše i/y v koncokách přídavných jmen		
Literární výchova			
vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	- hovoří o přečtené knize - vede záznamy o přečtených knihách	Poslech literárních textů Zážitkové čtení a naslouchání Tvořivé činnosti s literárním textem - přednes - dramatizace - volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, obměny textu - vlastní tvorba literárních textů Literární druhy a žánry - bajka, povídka, pověst, báje, báseň Pojmy: spisovatel, básník, herec, režisér, verš, rým, přirovnání	
rozdílí různé typy uměleckých a neuměleckých textů	- odlišuje literaturu uměleckou a věcnou - porovná literaturu z různých časových období		
při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	- při rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy		
volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	- píše vlastní literární texty na dané téma		

ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Cizí jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí, vede k pochopení jiných cizojazyčných kultur, prohlubuje v žácích toleranci k nim a je nedílnou součástí komunikace mezi nimi.

Předmět směřuje k tomu, aby žáci byli schopni dorozumět se s cizincem v běžných situacích a hovořit s ním o jednoduchých tématech. Žáci musí rovněž porozumět čtenému textu, který výběrem slov odpovídá jejich jazykové úrovni. Veškerá výuka gramatiky je proto podřízena komunikačním schopnostem žáků, na něž je kladen důraz.

Vyučovací předmět je dotován v 1. a 2. ročníku 2 hodinami, ve 3. a 4. ročníku 3 hodinami a v 5. ročníku 4 hodinami týdně.

Začlenění průřezových témat

Do obsahu vyučovacího předmětu Anglický jazyk jsou v 1. – 5. ročníku integrována tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova: okruh Komunikace

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: okruhy Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět

Multikulturní výchova: okruhy Lidské vztahy, Multikulturalita

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

učitel

- vede žáky k tomu, aby si uvědomili důležitost schopnosti
- komunikovat cizím jazykem pro další studium a praktický život
- propojuje probraná témata a jazykové jevy

Kompetence k řešení problémů

učitel

- navozuje jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí
- vede žáky k tomu, aby se nebáli mluvit anglicky s cizincem

Kompetence komunikativní

učitel

- vede žáky k porozumění jednoduchému sdělení v anglickém jazyce
- umožňuje žákům anglicky zformulovat jednoduché myšlenky
- navozuje situace vzájemné komunikace

Kompetence sociální a personální

učitel

- zadává úkoly, při kterých si žáci pomáhají, vzájemně spolu komunikují, spolupracují

Kompetence občanské

učitel

- seznamuje žáky se zvyky v anglicky mluvících zemích
- umožňuje žákům prezentovat jejich práce vytvořené při hodinách

Kompetence pracovní

učitel

- vede žáky k samostatnému užívání dvojjazyčného a výkladového slovníku
- zadává dlouhodobé úkoly formou projektů, při kterých se učí svou práci plánovat

ANGLICKÝ JAZYK, 1. - 3. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	Průřezová témata
Řečové dovednosti			
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a	- porozumí základním pokynům a otázkám a reaguje na ně	- pokyny během výuky anglického jazyka	

reaguje na ně verbálně i neverbálně			
zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	- jednoduše konverzuje v rozsahu probrané slovní zásoby	- osvojování základní slovní zásoby - konverzace se spolužáky a učitelem - tématické okruhy: domov, rodina, škola, volný čas, lidské tělo, jídlo, oblékání, bydliště, dopravní prostředky, roční období, dny v týdnu, zvířata, příroda	
rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	- porozumí textu, který je doprovázený obrázkem	- čtení komiksů - práce se slovníkem - slovesa být, mít, moci	
rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	- porozumí mluvenému projevu, který je doprovázený obrázkem	- vypravování pohádek s obrázkovou osnovou	
přihadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	- seznámí se s abecedou a základními fonetickými značkami	- anglická abeceda - výslovnost	
píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	- přepíše slova a krátké věty z textové předlohy - porozumí krátkým větám a slovům a zapíše je	- přepis textu - diktát slov a vět	

ANGLICKÝ JAZYK, 4. - 5. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	Průřezová témata
Poslech s porozuměním			
rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu	- rozšiřuje si slovní zásobu	- tématické okruhy: domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny, zvířata, příroda	
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	- reaguje na pokyny a otázky učitele	- pokyny během hodiny anglického jazyka	
rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	- porozumí jednoduchému poslechovému textu	- jednotlivé tématické okruhy	
Mluvení			
zapojí se do jednoduchých rozhovorů	- vede rozhovor se svými spolužáky, jednoduše konverzuje na běžné téma	- konverzace se spolužáky - pozdrav, poděkování, představování - jednotlivé tématické okruhy	
sdělí jednoduchým způsobem základní informaci týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	- dokáže sdělit informace o sobě, rodině, škole a svých zájmech	- jednotlivé tématické okruhy - sloveso být, mít, moci - přítomný čas prostý a průběhový - přivlastňovací a ukazovací zájmena - množné číslo podstatných jmen	
odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších	- dokáže odpovědět a položit otázky, které se týkají rodiny, školy, zájmů	- konverzace se spolužáky	

osvojovaných témat a podobné otázky pokládá			
Čtení s porozuměním			
vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	- čte s porozuměním	- jednotlivé tématické okruhy	
rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	- porozumí krátkému textu vztahujícího se k probíranému tématu	- jednotlivé tématické okruhy - vazba there is/are - řadové číslovky - minulý čas pravidelných sloves a sloves být, mít, moci	
Psaní			
napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojeních o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	- napíše gramaticky správně jednoduchý text	- sloveso být, mít, moci - přítomný čas prostý a průběhový - přivlastňovací a ukazovací zájmena - množné číslo podstatných jmen	
vyplní osobní údaje do formuláře	- porozumí anglicky psanému formuláři	- vyplňování formuláře	

MATEMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět je dotován v 1. ročníku 4 hodinami, ve 2., 4. a 5. ročníku 5 hodinami a ve 3. ročníku 6 hodinami týdně. Učitelé uplatňují různé formy práce s důrazem na konstruktivistický přístup k učení.

Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tématické okruhy.

Číslo a početní operace - osvojení aritmetických operací ve třech složkách: dovednost provádět operaci, é porozumění, významové porozumění, získávání číselných údajů, seznámení se s pojmem proměnná

Závislosti, vztahy a práce s daty - rozpoznávání a uvědomění si určitých typů změn a závislostí, jejich analyzování z tabulek, diagramů a grafů

Geometrie v rovině a prostoru - určování a znázorňování geometrických útvarů a modelování reálných situací, zkoumání tvarů a prostoru

Nestandardní aplikační úlohy a problémy - uplatňování logického myšlení, řešení problémových situací a úloh z běžného života

Začlenění průřezových témat

Do obsahu vyučovacího předmětu Matematika jsou v 1. – 5. ročníku integrována tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova: okruhy Rozvoj schopností poznávání, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Kooperace a kompetice, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje a praktická etika

Výchova demokratického občana: okruh Občanská společnost a škola

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: okruh Evropa a svět nás zajímá

Multikulturní výchova: lidské vztahy

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Ve vyučovacím předmětu Matematika rozvíjíme klíčové kompetence zejména těmito strategiemi:

Kompetence k učení

učitel

- umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- žákům srozumitelně vysvětluje, co se mají naučit
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence k řešení problémů

učitel

- podporuje u žáků rozvíjení důvěry v jejich schopnosti a možnosti při řešení úloh
- vede žáky k sebekontrolě, systematickosti, vytrvalosti a přesnosti
- učí žáky provádět rozbor problémů a přípravu plánu řešení, odhadování výsledků, volbu správného postupu, vyhodnocování správnosti výsledků
- se zajímá o náměty, názory a zkušenosti žáků
- zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami
- pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Kompetence komunikativní

učitel

- vede žáky k přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

Kompetence sociální a personální

učitel

- vede žáky ke kritickému usuzování, srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů, ke kolegiální radě a pomoci
- užívá metody, při kterých mají žáci možnost pracovat v týmu
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch; podněcuje žáky k argumentaci; hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok.

Kompetence občanská

učitel

- vede žáky při zpracovávání informací ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení
- učí žáky hodnotit jejich práci i práci ostatních
- vede žáky k ohleduplnosti a taktu

Kompetence pracovní

učitel

- vytváří s žáky zásoby matematických nástrojů pro řešení reálných situací v životě
- aplikuje matematické poznatky a dovednosti žáků v praktických činnostech
- vytváří příležitosti k interpretaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů pro žáky s postižením jsou k dispozici vhodně přizpůsobené pracovní materiály

MATEMATIKA - 1. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO
Číslo a početní operace		
používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	používá přirozená čísla 0-20 k modelování reálných situací počítá předměty do 20 vytváří soubory s daným počtem prvků do 20	Obor přirozených čísel do 20 Znázorňování, modelování situací, počítání předmětů
čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a	čte a zapisuje přirozená čísla do 20 - porovnává přirozená čísla do	Čtení čísel do 20 Psaní číslic

nerovnosti	20 užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti čísel 0-20	Zápis čísel Porovnávání čísel méně než, více než, rovno, $>$ $<$ $=$
užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	seřadí čísla do 20 podle velikosti zobrazí číslo do 20 na číselné ose krokuje na číselné ose	Porovnávání čísel Číselná osa
provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	sčítá a odčítá čísla do 20 bez přechodu desítky	Sčítání a odčítání do 20 bez přechodu přes desítku
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	řeší úlohy na sčítání a odčítání do 20 bez přechodu desítky tvoří slovní úlohy na sčítání a odčítání - modelování pomocí krokování	Slovní úlohy Úlohy z praktického života se vztahy o n- více (méně)
Závislosti, vztahy a práce s daty		
orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	čte a nastaví celé hodiny zná strukturu týdne	Hodiny, týden, věk
popisuje jednoduché závislosti z praktického života	přečte a eviduje jednoduché situace pomocí šipek, ikon, tabulek	Jednoduché tabulky, grafy, nestandardní úlohy,
doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	- doplňuje tabulky a posloupnosti čísel do 20 - orientuje se ve schématech	Posloupnost čísel, doplňování tabulek
Geometrie v rovině a v prostoru		
rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	orientuje se v prostoru (vpravo, vlevo, před, za) rozezná a pojmenuje základní rovinné útvary umí postavit a přestavět krychlovou stavbu podle plánu, zaznamenat plán stavby	Kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník
porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	porovná velikosti útvarů	Porovnávání velikosti geometrických tvarů

MATEMATIKA - 2. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	Průřezová témata
Číslo a početní operace			
používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	používá přirozená čísla 0-100 k modelování reálných situací počítá předměty v oboru čísel do 100 vytváří soubory s daným počtem prvků do 100 - sčítá a odčítá i s přechodem přes desítku - sčítá a odčítá v oboru do 100, - počítá po desítkách, po jedné v oboru do 100. - porovnává a zaokrouhluje. - má porozumění pro násobení jednomístným číslem - rozumí slovům polovina, čtvrtina,	Obor přirozených čísel do 100 Znázorňování, modelování situací. Počítadlo, peníze, čtvercová síť.	
čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	čte přirozená čísla do 100 zapisuje přirozená čísla do 100 porovnává přirozená čísla do 100 - chápe rovnost a nerovnost i v různých sémantických kontextech	Čtení, zápis a porovnávání čísel Zápis vztahů mezi čísly pomocí symbolů $>$, $<$, $=$	
užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	seřadí čísla do 100 podle velikosti zobrazí číslo do 100 na číselné ose - ává čísla a užívá číselnou osu do 100 jak na modelování stavu tak	Zobrazení čísel na číselné ose, řazení, porovnávání čísel	

	i změny nebo porovnání.		
provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	sčítá a odčítá z paměti do 100 využívá při pamětném počítání komutativnost a asociativnost sčítání násobí a dělí v oboru násobílek 2, 3, 4, 5	Sčítání a odčítání do 100 Záměna a sdružování sčítanců Násobení a dělení v oboru násobílek 2, 3, 4, 5	
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	řeší a tvoří úlohy na sčítání a odčítání do 100, na násobení a dělení v oboru násobílek 2-5 řeší a tvoří slovní úlohy s využitím vztahů o n-více (méně)	Slovní úlohy Úlohy z praktického života s využitím vztahů o n- více (méně)	
Závislosti, vztahy a práce s daty			
orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	odečítá čas na digitálních i ručičkových hodinách určí, kolik měsíců odpovídá $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$ a $\frac{3}{4}$ roku	Hodiny, minuty, ciferník, digitální hodiny Rok, měsíc, týden, den	
popisuje jednoduché závislosti z praktického života	řeší a tvoří slovní úlohy s využitím vztahů n-krát více (méně) - evidujesložitéjší statické i dynamické situace pomocí ikon, slov, šipek, tabulky a grafu.	Slovní úlohy s využitím vztahů n-krát více (méně)	
doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	- používá tabulku jako nástroj organizace souboru objektů do 100.	Posloupnost čísel, doplňování tabulek a schémat	
Geometrie v rovině a v prostoru			
rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	- pracuje s krychlovými tělesy. - orientuje se v 2D, ve čtverečkovém papíru a využívá jej, má zkušenosti se základními rovinnými útvary.	Kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník, koule, krychle, kvádr, válec, jehlan, kužel	
porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	porovná velikosti útvarů narýsuje přímkou, lomenou čáru, úsečku měří a odhaduje délku úsečky	Porovnávání velikosti, odhad a měření délky úsečky v cm	
rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	modelování osově souměrných útvarů	

MATEMATIKA - 3. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	Průřezová témata
Číslo a početní operace			
používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	- používá přirozená čísla 0-1 000 k modelování reálných situací	Obor přirozených čísel do 1 000 Znázorňování, modelování situací, počítání po stovkách, desítkách, jednotkách	
čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	- čte a zapisuje přirozená čísla do 1 000 - rozloží čísla podle řádů - užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti 0-1 000	Čtení, zápis a porovnávání čísel Zápis čísla v desítkové soustavě	
užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	- zobrazí číslo do 1 000 na číselné ose	Zobrazení čísel na čís. ose, řazení, porovnávání čísel	
provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	- sčítá a odčítá z paměti do 1 000 - násobí a dělí v oboru násobílek 2-9 - využívá při pamětném počítání komutativnost násobení - násobí z paměti dvojciferné číslo jednociferným - dělí se zbytkem	Sčítání a odčítání do 1 000 Násobení a dělení v oboru násobílek 2 – 10 Záměna činitelů Počítání se závorkami Násobení z paměti dvojciferného čísla	

		jednociferným Dělení se zbytkem	
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	řeší a tvoří úlohy na sčítání a odčítání do 1 000, na násobení a dělení v oboru násobílek řeší a tvoří slovní úlohy s využitím vztahů o n-více (méně) - buduje řešitelské strategie – řetězení od konce, vyčerpání všech možností, rozklad na pod-úlohy.	Slovní úlohy Úlohy z praktického života s využitím vztahů o n více (méně)	
Závislosti, vztahy a práce s daty			
orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	- provádí jednoduché převody jednotek času	Hodiny, minuty - převody Rok, měsíc, týden, den	
popisuje jednoduché závislosti z praktického života	- pracuje s daty, eviduje je tabulkou i grafem, organizuje soubor dat. - nabývá vhléd do statistického souboru	Slovní úlohy s využitím vztahů n-krát více (méně), zápis údajů do tabulky, grafu	
doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	- pá některé obecné jevy z kombinatoriky, pravděpodobnosti, statistiky, pravidelností a závislostí.	Tabulky, schémata, posloupnosti	
Geometrie v rovině a v prostoru			
rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	rozezná, pojmenuje a vymodeluje základní rovinné útvary a tělesa narýsuje čtverec, obdélník a trojúhelník ve čtvercové síti -zná pojmy: vrchol, hrana, stěna, úhlopříčka, střed, obvod, povrch, obsah	Geometrické tvary a tělesa Rýsování čtverce, obdélníku a trojúhelníku ve čtvercové síti	
porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	- měří a odhaduje délku úsečky - narýsuje úsečku dané délky	Porovnávání velikosti, odhad a měření délky úsečky s přesností na mm	
rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	- rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	Osová souměrnost - překládání podle osy souměrnosti, modelování osově souměrných útvarů	

MATEMATIKA - 4. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	Průřezová témata
Číslo a početní operace			
využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	využívá výhodně při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení násobí a dělí číslo deseti, stem a jejich násobky	Obor přirozených čísel do 1 000 Počítáme výhodně – záměna a sdružování sčítanců, činitelů Násobení a dělení deseti, stem a jejich násobky	
provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	písemně sčítá a odčítá i s přechodem přes desítku v oboru přirozených čísel do 10 000 písemně násobí jednociferným činitelem	Písemné sčítání a odčítání Algoritmus písemného násobení	
zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v	zaokrouhluje přirozená čísla do 10 000 na desítky, stovky, tisíce provádí odhady výsledků	Zaokrouhlování na desítky, stovky, tisíce Odhady výsledků	

oboru přirozených čísel	provádí zkoušku správnosti výpočtu	Zkouška správnosti výpočtu	
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel - modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě kmenového zlomku	řeší a tvoří úlohy s využitím sčítání, odčítání, násobení a dělení řeší a tvoří složené slovní úlohy převádí jednotky délky a času - rozumí některým sémantickým reprezentacím pojmů: záporné číslo, kmenový zlomek, procento, desetinné číslo.	Řešení a tvoření slovních úloh s využitím sčítání, odčítání, násobení a dělení Řešení a tvoření složených slovních úloh s několika kroky a více početními operacemi Převody jednotek délky a času - přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky - zápis čísla v desítkové soustavě, jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model)	
Závislosti, vztahy a práce s daty			
čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	- čte jednoduché tabulky a diagramy	Čtení údajů, sestavování tabulek, diagramů, grafů	
vyhledává, sbírá a třídí data	- vyhledává data	Práce s encyklopediemi, časopisy, PC a dalšími zdroji	
Geometrie v rovině a v prostoru			
narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	znázorní a narýsuje kružnici, trojúhelník, čtverec a obdélník rozliší kruh a kružnici sestrojí osu úsečky vyznačí střed úsečky	Čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice Osa úsečky Střed úsečky	
sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	sčítá a odčítá graficky úsečky určí délku lomené čáry určí obvod trojúhelníku, čtverce a obdélníku sečtením délek jeho stran	Grafický součet a rozdíl úseček Obvod trojúhelníku, čtverce a obdélníku	
sestrojí rovnoběžky a kolmice	sestrojí rovnoběžky a kolmice	Rovnoběžky a kolmice	
určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	určí obsah čtverce, obdélníku a trojúhelníku pomocí čtvercové sítě	Obsah čtverce a obdélníku ve čtvercové síti	
rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru - rozvíjí představu o kolmosti, rovnoběžnosti, shodnosti, podobnosti, posunutí, otočení, středové i osově souměrnosti.	Osově souměrné útvary, osa souměrnosti	
Nestandardní aplikační úlohy a problémy			
řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	Řetězce, pyramidy, magické čtverce, úlohy s prostorovou představivostí, hry s čísly, zajímavé úlohy	

MATEMATIKA - 5. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	Průřezová témata
Číslo a početní operace			

využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	využívá výhodně při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení násobí a dělí číslo tisíci, desítitisíci, státiíci a jejich násobky	Obor přirozených čísel do milionu Záměna a sdružování sčítanců a činitelů v praktickém počítání Násobení a dělení čísla tisíci, desítitisíci, státiíci a jejich násobky	
provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	písemně sčítá a odčítá v oboru přirozených čísel do milionu ovládá algoritmy písemného násobení a dělení písemně násobí dvojciferným činitelem písemně dělí jedno- a dvojciferným dělitelem	Písemné sčítání a odčítání Písemné násobení dvojciferným činitelem Písemné dělení jedno- a dvojciferným dělitelem	
zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	zaokrouhluje přirozená čísla do milionu na tisíce, desítitisíce, státiíci - provádí odhady výsledků provádí zkoušku správnosti výpočtu	Zaokrouhlování na tisíce, desítitisíce, státiíci Odhady výsledků Zkouška správnosti výpočtu	
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel - modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku - porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel - přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty - porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v oboru přirozených čísel -určí část celku a zapíše ve formě zlomku - pádí operace se zlomky s jmenovatelem 2, 3, 4, 5, 10. - přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty - porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose - rozumí číslu se dvěma desetinnými místy v některých sémantických kontextech a umí s ním operovat.	Řešení a tvoření slovních úloh s využitím sčítání, odčítání, násobení a dělení Úlohy s nadbytečnými nebo nedostačujícími údaji Převody jednotek délky a času Přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky záporné číslo	
Závislosti, vztahy a práce s daty			
čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	- čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	Čtení údajů, sestavování tabulek, diagramů, grafů,	
vyhledává, sbírá a třídí data	- vyhledává, sbírá a třídí data	Vyhledávání a zpracování informací z různých zdrojů, vytváření schémat a přehledů	
Geometrie v rovině a v prostoru			
vymodeluje jednoduchá tělesa narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	objem, obsah a kostra těles znázorní a narýsuje kružnici, trojúhelník, čtverec a obdélník užívá jednoduché konstrukce	Krychle, kvádr, trojboký hranol Čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice Jednoduché konstrukce	
sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	sčítá a odčítá graficky úsečky určí obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	Grafický součet a rozdíl úseček Obvod trojúhelníku, čtverce, obdélníku, mnohoúhelníku	
sestrojí rovnoběžky a kolmice	sestrojí rovnoběžky a kolmice	Rovnoběžky a kolmice	
určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě užívá základní jednotky obsahu	Obsah čtverce, obdélníku a trojúhelníku ve čtvercové síti cm ² , m ²	
rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné	rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a	Osově souměrné útvary	

útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	určí osu souměrnosti útvaru		
Nestandardní aplikační úlohy a problémy			
řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	- řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	neobvyklé úlohy, číselné křížovky, sudoku, úlohy rozvíjející logické uvažování, zajímavé praktické úlohy	

INFORMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět je vyučován v 5. ročníku. Je dotován 1 hodinou týdně. Žáci jsou vedeni k pochopení principu bezpečné práce na počítači, ne k prostému pamatování postupů. Učí se vyhledávat, zpracovávat a využívat informace ve svém vzdělávání i v praktickém životě. Témata pro výuku jsou volena podle aktuálního ročního plánu s možností integrace do dalších předmětů.

Průřezová témata

Do obsahu vyučovacího předmětu Informační a komunikační technologie jsou integrovány následující tématické okruhy průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova: okruhy Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Mezilidské vztahy, Kooperace a kompetice, Poznávání lidí, Rozvoj schopnosti poznávání, Kreativita, Komunikace

Výchova demokratického občana: okruh Občanská společnost a škola

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: okruh Objevujeme Evropu a svět

Multikulturní výchova

Lidské vztahy - uplatňování principu slušného chování (základní morální normy)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Ve vyučovacím předmětu Informační a komunikační technologie rozvíjíme klíčové kompetence zejména těmito strategiemi:

Kompetence k učení

učitel

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací dle zadaných kritérií a jejich efektivnímu využívání
- umožňuje aplikovat získané dovednosti při řešení konkrétního problému
- vede žáky k zodpovědnosti za své vlastní učení

Kompetence k řešení problémů

učitel

- učí žáky sebekontroly, systematičnosti a přesnosti
- učí žáky jednotlivým algoritmům a vede je k jejich využívání
- umožňuje žákům hledat vlastní řešení

Kompetence komunikativní

učitel

- umožňuje žákům využívat informační a komunikační prostředky

- učí žáky používat odborné termíny v praxi
- vede žáky k využívání získaných dovedností ve skutečném životě.

Kompetence sociální a personální

učitel

- umožňuje žákům pracovat v týmu
- učí žáky přijmout podíl zodpovědnosti za kvalitu společné práce
- vede žáky ke schopnosti požádat o pomoc nebo pomoc poskytnout

Kompetence pracovní

učitel

- učí žáky bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení
- vede žáky k využívání osvojených vědomostí a dovedností při řešení konkrétních problémů
- požaduje po žácích odevzdávat zadanou práci v dohodnutém čase a dohodnuté kvalitě

INFORMATIKA - 5. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TĚMATA
Základy práce s počítačem využívá základní a standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie respektuje pravidla bezpečné práce s hardwarem i softwarem chrání data před poškozením, ztrátou, zneužitím Vyhledávání a využití informací vyhledává informace na portálech, v knihovnách, databázích komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení Zpracování a využití informací pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru	Žák ovládá spuštění a vypnutí počítače spouští a zavírá programy využívá přídatná zařízení kreslí jednoduché objekty píše jednoduché texty používá různé typy písma vytváří si svoji složku, do které vkládá své dokumenty stahuje data z internetu pro potřeby výuky připojí se na internet založí e-mailovou adresu vyhledává základní informace na internetu komunikuje po internetu vytváří tabulky pro praktické využití (rozvrh hodin, kalendáře) vyhledává informace v nainstalovaných programech kombinuje text a obrázek vkládá objekty a tvary tvoří letáky, pozvánky, diplomy podle svých vlastních návrhů aktivně využívá získané dovednosti	Základní pojmy informační činnosti Operační systémy a jejich základní funkce Jednoduchá údržba PC, postupy při běžných problémech s hardwarem a softwarem Základní způsoby komunikace (e-mail) Metody a nástroje informací Základní funkce textového a grafického editoru Multimediální využití počítače Zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky Seznámení s formáty souboru Metody a nástroje vyhledávání informací	Osobnostní a sociální výchova Kreativita rozvoj základních rysů kreativity – pružnost nápadů, originalita Kooperace a kompetice dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky dovednost odstoupit od vlastního názoru – nápadu Mediální výchova Receptivní činnosti Fungování a vliv médií ve společnosti vliv médií na každodenní život role médií v každodenním životě jednotlivce vnímání médií jako zdroj informací Multikulturní výchova Lidské vztahy učit žáky komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných skupin a udržovat tolerantní vztahy Absolventské práce

PRVOUKA

Charakteristika vyučovacího předmětu. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět prvouka je vytvořen jako souvislý předmět od 1. do 3. ročníku. Pro každý ročník je dotován 2 hodinami týdně. Vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život.

Důležitý je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. Klademe důraz na propojení s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků. Výuka je doplňována výlety, tematickými dny, exkurzemi, besedami, návštěvami muzea, zoologické nebo botanické zahrady aj.

Vzdělávací obsah je členěn do pěti tematických okruhů:

Místo, kde žijeme

Lidé kolem nás

Lidé a čas

Rozmanitost přírody

Člověk a jeho zdraví

Začlenění průřezových témat

Do obsahu vyučovacího předmětu prvouka jsou integrována tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova: okruhy Rozvoj schopností poznávání, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje a praktická etika

Výchova demokratického občana: okruhy Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát, Formy participace občanů v politickém životě, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: okruh Evropa a svět nás zajímá

Multikulturní výchova: okruhy Kulturní diference, Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita

Environmentální výchova: okruhy Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí

Mediální výchova: okruhy Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Stavba mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

učitel

- pomáhá žákům třídit informace podle zvolených nebo zadaných kritérií
- vede žáky k používání správné terminologie a symboliky
- používá metody, při kterých žáci pozorují přírodu, zaznamenávají a hodnotí výsledky pozorování
- používá při výuce vhodné učební pomůcky, encyklopedie a odbornou literaturu
- žáci jsou vedeni k objevování a poznávání všeho, co je zajímavá a v čem by v budoucnu mohli uspět

Kompetence k řešení problémů

Žáci si na modelových situacích osvojují účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých.

učitel

- vede žáky pomocí her k poznávání jejich jedinečnosti
- používá metody, při kterých žáci docházejí k samostatným objevům, řešením a závěrům
- umožňuje žákům pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi apod. a využívat různých informačních zdrojů

Kompetence komunikativní

učitel

- umožňuje žákům pojmenovávat pozorované skutečnosti a zachycovat je ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- podporuje u žáků prezentaci jejich myšlenek a názorů, kladení otázek k věci, argumentaci, vzájemné naslouchání a zdůvodňování závěrů
- vytváří příležitosti k prezentaci či interpretaci různých textů, obrazových materiálů a jiných forem záznamů
- používá takovou organizaci výuky, při které si žáci mohou vzájemně radit a pomáhat
- žáci si rozšiřují slovní zásobu v osvojovaných tématech

Kompetence komunikativní

učitel

- umožňuje žákům pojmenovávat pozorované skutečnosti a zachycovat je ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- podporuje u žáků prezentaci jejich myšlenek a názorů, kladení otázek k věci, argumentaci, vzájemné naslouchání a zdůvodňování závěrů
- vytváří příležitosti k prezentaci či interpretaci různých textů, obrazových materiálů a jiných forem záznamů
- používá takovou organizaci výuky, při které si žáci mohou vzájemně radit a pomáhat
- žáci si rozšiřují slovní zásobu v osvojovaných tématech

Kompetence sociální a personální

učitel

- zadává úlohy, při kterých mohou žáci pracovat společně
- vede žáky k efektivní spolupráci na řešení problémů
- zařazuje metody, ve kterých se žáci učí věcně argumentovat
- vede žáky k respektování různých názorů a oceňování jejich přínosů
- se zajímá o názory, náměty a zkušenosti žáků

Kompetence občanské

učitel

- vyžaduje na žácích dodržování pravidel slušného chování a odpovědnost za chování v souvislosti s ochranou životního prostředí a ochranou památek
- motivuje žáky k hledání možnosti aktivního uplatnění ochrany přírody
- vede žáky k respektování pravidel
- umožňuje žákům podílet se na utváření kritérií hodnocení jejich činnosti a výsledků práce (sebehodnocení, sebekontrola)

Kompetence pracovní

učitel

- vede žáky k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- vede žáky k plánování úkolů a postupů
- při výuce umožňuje žákům používat různé materiály, nástroje a vybavení
- vede žáky k šetrnému zacházení se svěřenými pomůckami a materiály
- vyžaduje od žáků uvědomělé dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci

PRVOUKA 1. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	Průřezová témata
Místo, kde žijeme			
vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	orientuje se v budově školy a respektuje dohodnutá pravidla bezpečného chování rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí školy a na cestě do sokolovny	Domov Prostředí domova Orientace v místě bydliště Škola Prostředí školy Činnosti ve škole Okolí školy a bezpečná cesta do školy Město, místní krajina Živá a neživá příroda v okolí	
začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popisuje změny v nejbližším okolí, obci (městě)	uvede svoji adresu pozoruje a popíše cestu ke zdravotnímu středisku, k obchodu, na autobusovou zastávku		
rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	rozpozná objekty živé a neživé přírody od umělých		

Lidé kolem nás			
rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi	rozliši blízké příbuzenské vztahy v rodině uvede příklady rozdělení rolí v rodině	Rodina Postavení jedince v rodině, příbuzenské vztahy Právo a spravedlnost Práva a povinnosti Práce Práce doma, povolání Soužití lidí Mezilidské vztahy, komunikace Chování lidí Pravidla slušného chování	
odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	uvede, jak pomáhá doma pojmenuje některá povolání		
projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	pozoruje přednosti spolužáků a vyjmenuje je		
Lidé a čas			
využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	pojmenuje názvy dnů v týdnu určí na ciferníku celé hodiny - jmenuje činnosti ze svého denního režimu, které obvykle vykonává v určitém hodině	Orientace v čase Základní orientace v čase Části dne, celé hodiny, dny v týdnu Režim dne Roční období Regionální památky Památky v Praze Současnost a minulost v našem životě Volný čas Proměny způsobu života Tradice v rodině	
pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije	navštíví významné regionální místo		
uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	podílí se na vytvoření společných pravidel třídy - vyjmenuje společná pravidla třídy a usiluje o jejich dodržování vypráví o způsobu slavení Vánoc a Velikonoc v rodině, vyjmenuje některé zvyky a obyčeje		
Rozmanitost přírody			
pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	- pozoruje proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích a vypráví o nich	Životní podmínky Počasí Vesmír a Země Roční období Den a noc Rostliny, houby, živočichové Způsob života Význam v přírodě a pro člověka Neživá příroda Látky a jejich vlastnosti	
roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	-vyjmenuje 5 druhů stromů v okolí školy a roztřídí je podle nápadných znaků u vybraných druhů zeleniny označí části rostlin, jež jíme - rozliší zeleninu od ovoce - vyjmenuje domácí zvířata a		

	popíše jejich užitek pro člověka		
provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	- provádí jednoduché pokusy: měření, vážení		
Člověk a jeho zdraví			
uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	popíše svůj obvyklý denní režim uplatňuje základní návyky osobní hygieny, pravidelně je řadí do denního režimu pojmenuje základní části lidského těla	Péče o zdraví Denní režim Pitný režim Zdravá strava Intimní hygiena Hygiena odívání Aktivní pohyb Lidské tělo základní stavba Osobní bezpečí Zásady bezpečného chování Krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání) Osobní bezpečí Bezpečné chování v rizikových situacích Bezpečné chování v silničním provozu Situace hromadného ohrožení	
dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	svým chováním neohrožuje zdraví své a zdraví jiných		
chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě	v modelových situacích předvede vhodné chování v ohrožujících situacích uvědomuje si, že existují lidé, kteří jsou schopni záměrně ublížit		
uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu	za doprovodu dospělého přechází po přechodu pro chodce před přecházením se rozhlédne na místě se semaforem přechází na zelenou při cestě dopravním prostředkem dodržuje pravidla bezpečnosti a slušnosti		
reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	reaguje na pokyny učitele, respektuje dohodnuté signály - uvede plnou adresu svého bydliště		

PRVOUKA - 2. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	Průřezová témata
Místo, kde žijeme			
vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	uvede plnou adresu svého bydliště rozliší možná nebezpečí na cestě do školy	Domov Adresa Orientace v místě bydliště Škola Okolí školy a bezpečná cesta do školy Změny v okolí školy Město, místní krajina	

		Živá a neživá příroda v okolí	
začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí		
rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	vyjádří svůj vztah k přírodním a umělým prvkům v okolní krajině		
Lidé kolem nás			
rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi	rozliší základní i širší příbuzenské vztahy vysvětlí rozdělení rolí v rodině a práva i povinnosti s nimi spjaté	Rodina Postavení jedince v rodině Příbuzenské vztahy Role členů rodiny Právo a spravedlnost práva a povinnosti žáků školy Práce Povolání a pracovní činnosti Soužití lidí Tolerance Řešení sporů Chování lidí Pravidla slušného chování	
odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	rozlišuje různé pracovní činnosti zhodnotí svoji odvedenou práci zdůvodňuje potřebu některých povolání popíše povolání svých rodičů		
projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	vyjmenuje možnosti jak řešit spory zhodnotí nevhodné chování, za pomoci učitele nalézá řešení uplatňuje domluvená pravidla školy a třídy		
Lidé a čas			
využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	orientuje se v čase určí čas podle hodin a kalendáře pojmenuje názvy dnů, měsíců, ročních období, jednoduše je charakterizuje	Orientace v čase Hodiny Kalendář Dny v týdnu, měsíce, roční období Báje, mýty, pověsti Kulturní a historické památky Místní pověsti Současnost a minulost v našem životě Bydlení Předměty denní potřeby Potřeby pro sport a zábavu Pracovní nástroje Státní svátky a významné dny Vánoční a velikonoční tradice	
pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije	navštíví některou kulturní či historickou památku v regionu přiřadí některou pověst k místu, kde žije		
uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	orientuje se ve využití předmětů denní potřeby a předmětů pro práci a zábavu uvede, co se pojí s některými významnými dny vypráví o způsobu slavení Vánoc a Velikonoc v rodině, porovná tradici pohanskou a židovskou		
Rozmanitost přírody			

pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	pozoruje a popisuje změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	Životní podmínky Roční období Počasí Rostliny, houby, živočichové Průběh a způsob života Životní potřeby a projev Význam v přírodě a pro člověka Látky a jejich vlastnosti Změny vlastností látek	
roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	pozná zástupce některých rostlin a živočichů podle jejich typických znaků uvede charakteristické znaky a projevy známých živočichů a rostlin vypěstuje nenáročnou rostlinu uplatňuje pravidla bezpečnosti při kontaktu s neznámými rostlinami a živočichy		
provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změní základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	na základě pokusů určuje společné a rozdílné vlastnosti známých látek popíše změny některých látek zjištěné pokusem		
Člověk a jeho zdraví			
uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	pojmenuje ty činnosti ve svém obvyklém denním režimu, které by měl omezit nebo naopak přidat (čas učení, práce, hry, odpočinku, pohyb)	Péče o zdraví Denní režim Pitný režim Osobní hygiena Zdravá strava Aktivní pohyb Nemoc, drobné poranění a úrazy První pomoc Lidské tělo Životní potřeby a projevy, základní stavba Osobní bezpečí Zásady bezpečného chování Důležitá telefonní čísla Krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání) Osobní bezpečí Bezpečné chování v rizikových prostředích a situacích Bezpečné chování v silničním provozu Cestování dopravními prostředky Situace hromadného ohrožení	
dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	vysvětlí nebezpečí nevhodné manipulace s elektrickými spotřebiči, neznámými předměty poskytne první pomoc při drobném poranění		
chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě	v modelových situacích předvede vhodné chování v ohrožujících situacích uvědomuje si, že nesmí bez svolení nikam odejít, především s neznámou osobou, zůstat s cizí osobou, otevírat byt cizí osobě		
uplatňuje základní pravidla účastníků	vyjmenuje základní pravidla pro		

silničního provozu	chodce a cyklisty zná význam dopravních značek pro chodce a cyklisty		
reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	v modelových situacích mimořádných ohrožení reaguje vhodně na pokyny dospělých		

PRVOUKA - 3. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	Průřezová témata
Místo, kde žijeme			
vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště cestu na určené místo popíše cestu z místa svého bydliště do školy v okolí školy se chová s ohledem na možná nebezpečí orientuje se podle dominant a důležitých orientačních bodů v okolí školy	Domov Orientace v místě bydliště a v okolí školy, důležité orientační body Škola Okolí školy a bezpečná cesta do školy Město, místní krajina Části města, význačné budovy, dopravní síť Mapa Okolní krajina	
začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	začlení své město do kraje ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí ukáže na mapě hlavní zeměpisné dominanty v místní krajině, vodní toky a plochy, silnice, železniční trať, lesní a rekreační oblasti a uvede jejich názvy		
rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině hodnotí okolní krajinu z hlediska rozmanitosti a estetiky		
Lidé kolem nás			
odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	Rodina Povolání a pracovní činnosti, práce fyzická a duševní Soužití lidí Tolerance k odlišnostem	
projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům pomáhá mladším dětem a spolužákům		
Lidé a čas			
využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	naplánuje si činnost s ohledem na potřebný čas přečte hodiny na ciferníku a převede na digitální čas orientuje se v jízdním řádě autobusu	Orientace v čase a časový řád Určování času Kalendář Současnost a minulost v našem životě Narozeniny, oslavy v rodině Významné dny Průběh lidského života Práce a zvyky lidí dříve a dnes	

		Regionální památky Báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků	
pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije	pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije		
uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	sleduje data narození členů rodiny i data jiných významných dnů a popíše, co se s nimi pojí orientuje se v etapách průběhu lidského života, v lidských potřebách a životních projevech na příkladech porovná minulost a současnost života lidí (práce, zvyky) - porovná pohanskou, židovskou a křesťanskou tradici slavení Vánoc a Velikonoc		
Rozmanitost přírody			
pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	porovná proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích	Vesmír a Země Roční období Životní podmínky Počasí, změny v přírodě v ročních obdobích Rostliny, houby, živočichové Životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka Třídění přírodnin Rostliny a živočichové v okolí, dřeviny, byliny, okrasné, užitkové, chráněné rostliny, volně žijící a hospodářská zvířata Látky a jejich vlastnosti Vlastnosti látek, porovnávání a třídění látek, změny látek a skupenství, měření, pokusy	
roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků uvede příklady rostlin a živočichů vyskytujících se v okolí určí známé dřeviny a byliny podle některých částí pojmenuje volně žijící, hospodářská a domácí zvířata a porovná rozdíly mezi nimi		
provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	provádí elementární pokusy se skupinami známých látek dodržuje zásady bezpečnosti změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů		
Člověk a jeho zdraví			
uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah	volí vhodnou skladbu jídelníčku uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském	Péče o zdraví Zdravá strava, pohybový režim; nemoc a úraz První pomoc Lidské tělo	

ke zdraví	těle vhodným chováním a činnostmi projevuje vztah ke zdraví	základní stavba a funkce, životní projevy a potřeby, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou Osobní bezpečí Zásady bezpečného chování Důležitá telefonní čísla Krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání atd.) Osobní bezpečí Bezpečné chování v rizikových prostředích a situacích Služby odborné pomoci Bezpečné chování v silničním provozu Situace hromadného ohrožení	
dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	v případě zdravotních obtíží, úrazu nebo ohrožení, přivolá pomoc dospělé osoby v případě ohrožení, šikany... ví, na koho se obrátit (rodiče, učitelé, příbuzní, linka důvěry, dětské krizové centrum) najde čísla na policii, sanitku, hasiče, tísňové volání		
chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě	v modelových situacích vhodné reaguje na vzniklé ohrožení - zná z paměti telefonní čísla policie, záchranné služby, hasičů., linky důvěry, ví jak vést telefonní hovor v krizové situaci		
uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu	uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu		
reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech		

VLASTIVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vlastivěda je předmětem, který buduje základy vědomostí a postojů, které jsou v dalších letech školní docházky rozvíjeny v předmětech dějepis, zeměpis, občanská a rodinná výchova. Všechny složky - dějepisná, zeměpisná i občanskovýchovná, nejsou ve vyučování oddělovány. Na konci tohoto období je dítě orientováno v základních pojmech a souvislostech a má vytvořeny základy postojů k okolnímu světu, na úrovních: rodina, škola, obec, region, vlast, Evropa, svět. Vlastivěda navazuje na prvouku. Hlavním smyslem předmětu je vybavit budoucího občana dostatečně pevnými základy jeho osobní a národní identity, vytvořit mu podmínky pro jeho pozdější orientaci ve společnosti. Základem je osobní prožitky dětí a názornost ve vyučování. Výuka je doplňována výlety, tematickými dny, exkurzemi, besedami, návštěvami muzeí aj. Žáci jsou vedeni k zvládnutí práce s mapou. Pracují s různými typy map, se kterými se mohou setkat v praktickém životě. Cvičí se ve schopnosti prostudovat krátký text, nalézt v něm podstatnou informaci, zapsat krátké poznámky, zhotovit náčrtek, záznam z vycházky či exkurze.

Časová dotace a organizace výuky

Předmět je vyučován ve 4. a 5. ročníku s časovou dotací 2 hodiny v ročníku.

Začlenění průřezových témat

Do obsahu předmětu Vlastivěda jsou integrovány následující tematické okruhy průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova: okruhy Sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, Mezilidské vztahy a kompetice, setkávání lidí, schopnosti poznávání,

Výchova demokratického občana: okruh Občanská společnost a škola

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: okruh Evropa a svět nás zajímá

Multikulturní výchova: okruh Lidské vztahy

Environmentální výchova: okruhy Základní podmínky života, člověka k prostředí, é aktivity a problémy životního prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

učitel

- pomáhá žákům třídit informace podle zvolených nebo zadaných kritérií
- vede žáky k používání správné terminologie a symboliky
- používá metody, při kterých žáci pozorují přírodu, zaznamenávají a hodnotí výsledky pozorování
- používá při výuce vhodné učební pomůcky, encyklopedie a odbornou literaturu
- žáci jsou vedeni k objevování a poznávání všeho, co je zajímavá a v čem by v budoucnu mohli uspět

Kompetence k řešení problémů

učitel

- vede žáky k vytváření myšlenkových schémat
- umožňuje žákům hledat vlastní řešení

Kompetence komunikativní

učitel

- učí žáky používat odborné termíny
- umožňuje žákům využívat informační a komunikační prostředky

Kompetence sociální a personální

učitel

- učí žáky pracovat ve skupině
- umožňuje žákům realizovat jejich vlastní projekty

Kompetence občanské

učitel

- žáci jsou vedeni k vnímání environmentálních problémů v okolí bydliště a školy a k promyšlení možností jejich řešení
- umožňuje žákům poznávat kulturní tradice a dědictví

Kompetence pracovní

učitel

- vede žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení
- rozvíjí u žáků systematičnost a vytrvalost při vypracování zadaných samostatných i skupinových úkolů

PŘÍRODOVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět Přírodověda navazuje na prvouku. Opírá se o vybrané poznatky různých přírodovědných oborů a svým pojetím směřuje k získávání takových dovedností a vědomostí, které žákům umožní dále aktivně poznávat člověka a jím ovlivňovanou přírodu.

Vede žáky k ohleduplnému vztahu k přírodě a k hledání vlastních možností aktivní ochrany životního prostředí.

Výuka je doplňována výlety, tematickými dny, exkurzemi, besedami, návštěvami muzeí aj.

Časová dotace a organizace výuky

Předmět je vyučován od 4. do 5. ročníku, s celkovou časovou dotací 4 hodiny. Z toho 2 hodiny ve čtvrtém ročníku, 2 hodiny v pátém ročníku.

Začlenění průřezových témat

Do obsahu předmětu Přírodověda jsou integrovány následující tematické okruhy průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova: okruhy Sebepoznání a sebepojetí, a sebeorganizace, é vztahy, a kompetice, schopnosti poznávání,

Výchova demokratického občana: okruh Občanská společnost a škola

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: okruhy Evropa a svět nás zajímá, í výchova, Lidské vztahy

Environmentální výchova: okruhy Základní podmínky života, člověka k prostředí, é aktivity a problémy životního prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Ve vyučovacím předmětu Přírodověda rozvíjíme klíčové kompetence (systém vědomostí, dovedností i postojů potřebný ke kompetentnímu jednání v přirozených životních situacích) zejména těmito strategiemi:

Kompetence k učení

učitel

- pomáhá žákům třídit informace podle zvolených nebo zadaných kritérií
- vede žáky k používání správné terminologie a symboliky
- používá při výuce vhodné učební pomůcky, encyklopedie a odbornou literaturu
- žáci jsou vedeni k objevování a poznávání všeho, co je zajímavá a v čem by v budoucnu mohli uspět

Kompetence k řešení problémů

učitel

- učí žáky používat odborné termíny
- umožňuje žákům využívat informační a komunikační prostředky

Kompetence komunikativní

učitel

- učí žáky používat odborné termíny
- umožňuje žákům využívat informační a komunikační prostředky

Kompetence sociální a personální

učitel

- učí žáky pracovat ve skupině
- umožňuje žákům realizovat jejich vlastní projekty

Kompetence občanské

učitel

- Žáci jsou vedeni k vnímání environmentálních problémů v okolí bydliště a školy a k promýšlení možností jejich řešení
- umožňuje žákům poznávat kulturní tradice a dědictví

Kompetence pracovní učitel

- vede žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení
- rozvíjí u žáků systematickosti a vytrvalost při vypracování zadaných samostatných i skupinových úkolů

VLASTIVĚDA A PŘÍRODOVĚDA - 4. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO
Místo, kde žijeme		
určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	určí hlavní světové strany podle kompasu, určí světové strany v přírodě, určí světové strany podle mapy, orientuje se v přírodě podle turistické mapy, dodržuje pravidla bezpečného a ohleduplného chování v přírodě	Okolní krajina Světové strany Kompas Orientace podle turistické mapy Chování v přírodě Mapy obecně zeměpisné a tématické Obsah, grafika, vysvětlivky Regiony ČR Praha a vybrané oblasti ČR Česká republika: přírodní podmínky, surovinové zdroje, výroba, služby, obchod, města; sousední státy) Evropa a svět Světadily Obec (město), místní krajina Praha v rámci ČR - významné památky a budovy, dopravní síť, příroda, osídlení, hospodářství, kultura, historie, správní uspořádání Evropa a svět Zážitky z cest Naše vlast Státní symboly; základy státního zřízení a politický systém ČR
rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli	rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map - vysvětlí význam barev na mapě vyhledá v legendě mapy vysvětlivky na mapě ČR vyhledá jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlech naší republiky vyjmenuje a vyhledá na mapě sousední státy ČR	
určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	určí polohu Prahy v rámci ČR vyhledá na mapě místo pobytu	
vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického	zná významné památky a budovy Prahy vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického	
zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	vypráví ostatním o zážitcích a zajímavostech z cest (kultura, zvyky, odlišnosti apod.)	

rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	
Lidé kolem nás		
vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	podílí se na vyvozování společných pravidel dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) je ochoten spolupracovat se spolužáky projevuje úctu ke starším	Soužití lidí Pravidla soužití Právo a spravedlnost Práva a povinnosti žáků školy Rodina Vztahy v rodině Mezigenerační vztahy Chování lidí Vlastnosti lidí Pravidla slušného chování Tolerance k odlišnostem Spolupráce Vlastnictví Peníze, nákupy
rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky	respektuje, že lidé jsou různí, mají odlišné názory, vlastnosti, vkus (kořeny v rodinné výchově) dohodne se na společném přístupu a řešení se spolužáky	
orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích	- používá peníze v běžných situacích	
Lidé a čas		
pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahu mezi ději a mezi jevy	- charakterizuje svými slovy způsob života starých národů - uvede rozdíl mezi životem různých časových obdobích - vyjádří rozdíl mezi pověstí a historickou skutečností	Orientace v čase a časový řád Život v minulosti a současnosti Báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj, pověst, skutečnost Současnost a minulost v našem životě Nejstarší osídlení naší vlasti; Slované; staré pověsti a historická skutečnost; první státní útvary na našem území – Velká Morava; český přemyslovský stát; počátky křesťanství, Cyril a Metoděj; svatý Václav; počátky českého království; český stát za Karla IV., hospodářský rozkvět, rozvoj vzdělanosti, a kultury; české země v době husitství, v době Jiřího z Poděbrad; Rudolfa II. a v období habsburské monarchie, nejvýznamnější události a osobnosti, způsob života lidí v těchto historických obdobích
rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik	jmenuje první státní útvary na našem území zhodnotí hospodářský a kulturní rozvoj v různých časových obdobích českého státu popíše způsob života obyvatelstva jmenuje významné osobnosti dané doby vypráví o způsobu života lidí v této době	
Rozmanitost přírody		
zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v	pozoruje základní společenstva v přírodě, hodnotí rozmanitost života ve vybraných přírodních celcích	Rovnováha v přírodě Základní společenstva Rozmanitost života Význam, vzájemné vztahy mezi organismy

přizpůsobení organismů prostředí	(les, louka, zahrada, potok, rybník)	Rostliny, houby, živočichové Znaky života Životní potřeby a projevy Výživa Stavba těla Význam v přírodě a pro člověka Skupiny rostlin a živočichů Ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci, někteří bezobratlí živočichové Nerosty, horniny, půda Vznik půdy a její význam Hospodářský význam hornin a nerostů Zvětrávání Voda a vzduch Výskyt, vlastnosti a formy vody, význam pro život Ohleduplnost chování k přírodě a ochrana přírody Ochrana životního prostředí, rostlin a živočichů Látky a jejich vlastnosti Změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání, měření, pokusy
porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	jednoduše popíše stavbu těla rostlin, hub a živočichů uvede jejich základní projevy života vysvětlí výživu rostlin rozdělí rostliny na kulturní a plané, jednoleté, dvouleté a vytrvalé, byliny, dřeviny, léčivé rostliny	
Člověk a jeho zdraví		
využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života	popíše lidský organismus, povrch těla, oporu těla, pohyb, trávicí a řídicí soustavu vysvětlí základní funkci jednotlivých orgánových soustav srovná základní rozdíly ve stavbě těla muže a ženy včetně pohlavních orgánů	Lidské tělo Životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou Péče o zdraví, zdravá výživa Denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava; první pomoc, předcházení úrazů Osobní bezpečí Bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty, krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání atd.), brutalita a jiné formy násilí v médiích Situace hromadného ohrožení
uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	uplatňuje zásady zdravé výživy, dostatek odpočinku, optimální délky spánku, přiměřený pohyb	
ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	v modelových situacích ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	
uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku	chová se ohleduplně k jedincům druhému pohlaví	
uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události	rozpozná možná nebezpečí ohrožující zdraví uplatňuje právo na své bezpečí a ví, že mu nikdo nesmí ubližovat ani ho týrat	

VLASTIVĚDA A PŘÍRODOVĚDA - 5. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO
Místo, kde žijeme		
rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli	na mapě Evropy a světa vyhledá jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlech lidí na mapě vyhledá jednotlivé světadíly a světové oceány, evropské státy a jejich města vyhledá informaci, zda stát je či není členem EU jednoduše vysvětlí význam EU	Okolní krajina (místní oblast, region) Zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí Evropa a svět Kontinenty, evropské státy, EU, cestování
určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	vyhledá na mapě místo pobytu	
zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	vypráví ostatním o zážitcích a zajímavostech z cest (kultura, zvyky, odlišnosti apod.)	
Lidé kolem nás		
vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) z vlastních zkušeností vypráví o vztazích v rodině (dobrých i špatných) a rozezná je	Rodina Postavení jedince v rodině Život a funkce rodiny Soužití lidí Mezilidské vztahy, komunikace, obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým Chování lidí Principy demokracie Právo a spravedlnost Základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání, právní ochrana občanů a majetku, soukromého vlastnictví, duševních hodnot Vlastnictví Soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; peníze Kultura Podoby a projevy kultury, kulturní instituce Základní globální problémy Významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí
rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy	na základě vlastních zkušeností usuzuje, co je správné a co špatné rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která porušují základní lidská práva respektuje práva a povinnosti dětí, žáků, školy (školní řád), rodičů uvědomuje si, že každý má právo na ochranu soukromého vlastnictví, ale i duševních hodnot	
orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích	rozliší různé formy vlastnictví, poznává hodnotu peněz	
Lidé a čas		
rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s	charakterizuje svými slovy společenský, kulturní a politický život českých zemí koncem 19.	Orientace v čase a časový řád Dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace

využitím regionálních specifik	století a počátkem 20. století objasní vznik Československé republiky vysvětlí život v českých zemích v době nacistické okupace srovnává a hodnotí způsob života lidí v jednotlivých historických obdobích	Současnost a minulost v našem životě Proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny Regionální památky Péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost Báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků
objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	
srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	poznává rozdíly etnických a kulturních skupin srovnává projevy kultury	
využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek	charakterizuje svými slovy změny způsobu života v průběhu dějin, navštíví skanzen, knihovnu, muzeum nebo galerii vyhledá určité informace, kterými ověří nebo doloží historická fakta zdůvodní důležitost péče o kulturní památky státu	
Rozmanitost přírody		
vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	popíše postavení Země, Slunce a planet ve Sluneční soustavě vysvětlí střídání dne a noci jako důsledek otáčení Země kolem své osy vysvětlí vliv obíhání Země kolem Slunce na střídání ročních období	Vesmír a Země - Sluneční soustava, den a noc, roční období Voda a vzduch - Vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život Životní podmínky - Rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva, podnebí a počasí Rostliny, houby, živočichové Životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejnámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka Třídění organismů do skupin Rovnováha v přírodě Význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy Látky a jejich vlastnosti - Třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek Pokusy
zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	popíše základní oblasti Země (studené, mírné, teplé) uvede základní rozdíly v rozvoji života na různých místech na Zemi	
porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech prakticky, třídí organismy do známých skupin využívá jednoduché klíče a atlasy	

objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	uvede příklady a vysvětlí propojenost živé a neživé přírody pozoruje organismy v botanické a zoologické zahradě vysvětlí význam chráněných území, zoologických zahrad, botanických zahrad	
zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě z hlediska jejich dopadu na přírodní prostředí, vyjmenuje některé ohrožené druhy živočichů a rostlin	
založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	- založí jednoduchý pokus - naplánuje a zdůvodní postup - vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	
Člověk a jeho zdraví		
využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života	uvede základní složky potravin a orientuje se v jejich významu pro organismus, zná souvislosti mezi vysokou spotřebou tučných, sladkých, slaných pokrmů a civilizačními chorobami	
rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	
účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek vhodně naplňuje svůj denní režim	
uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	zhodnotí skladbu jídelníčku, vysvětlí význam pohybové aktivity dodržuje hygienické návyky	
ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	v modelových situacích ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	
uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku	orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování, popíše změny probíhající v těle dívek a chlapců v období puberty vyjmenuje cesty přenosu HIV, uvědomuje si rizika spojená s touto chorobou	
předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek, uvědomuje si nebezpečnost jejich užívání	
uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události	hraje, jak se zachová v krizové situaci, ví o existenci linky bezpečí reaguje vhodně v případech ohrožení	

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Při výuce jsou využívány dostupné vyučovací pomůcky, hudební nástroje, Orffův instrumentál a audio technika. Vzdělávací obsah je rozdělen do oblastí:

- vokální činnost – práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného projevu
- instrumentální činnost – hra na hudební nástroje a jejich využití při reprodukci a produkci
- hudebně pohybová činnost – ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty
- poslechová činnost – aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů a podob

Časová dotace a organizace výuky

Časová dotace je v každém ročníku 1 hodina týdně.

Začlenění průřezových témat

Do obsahu vyučovacího předmětu Hudební výchova jsou v 1.–5. ročníku integrována tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova: okruhy Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita, Mezilidské vztahy, Komunikace

Multikulturní výchova: okruhy Kulturní diferenciacce, Lidské vztahy

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

učitel

- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- žák zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase

Kompetence k řešení problémů

žák

- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

učitel

- sleduje při hodině pokrok všech žáků
- vede žáky k vzájemnému naslouchání

Kompetence komunikativní

žák

- rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem
- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie

učitel

- se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků
- vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

učitel vede žáky

- k vzájemnému naslouchání
- k tomu, aby brali ohled na druhé
- ke kritickému usuzování a posuzování žánrů a stylů hudby

Kompetence občanská

- žák je veden ke kritickému myšlení nad obsahy hudebních děl
- učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků

Kompetence pracovní

učitel

- sleduje při hodině pokrok všech žáků
- vede žáky k používání obecně známých termínů, znaků a symbolů
- vede žáky k užívání různých nástrojů a vybavení
- žák využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře, tanečním pohybem vyjadřuje hudební náladu

HUDEBNÍ VÝCHOVA - 1. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TĚMATA
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	zopakuje nácvik správného dýchání předvedeného učitelem seznámí se se základy hlasové hygieny	Vokální činnosti Správné dýchání a výslovnost Rozšiřování hlasového rozsahu Rozvoj hlavového tónu Hlasová hygiena	Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění cvičení dovedností zapamatování Kreativita cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnost nápadů, originality dotahovat nápady do reality) Mezilidské vztahy - empatie a pohled na svět očima druhého - respektování, podpora, pomoc
rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	deklamuje říkadla rytmizuje jednoduché texty	Rytmizace, melodizace Hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď, hra na tělo)	
využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	pojmenuje základní Orffovy nástroje dle svých možností používá základní Orffovy nástroje k doprovodné hře	Instrumentální činnosti Hra na hudební nástroje – hra nejjednodušších doprovodů na Orffovy nástroje	
reaguje pohybem na znějící hudbu pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	reprodukuje pohyby při tanci a pohybových hrách	Hudebně pohybové činnosti Pohyb podle hudby na místě, vpřed i vzad Hra na tělo Pohybové vyjádření vlastností tónů, tempa a emocionálního zážitku z hudby	
rozlišuje jednotlivé kvality tónů rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	pohybem reaguje na tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	Poslechové činnosti Kvality tónů – délka, síla, barva, výška Ukolébavka	
rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	sluchem rozpozná některé nástroje a pojmenuje je rozliší hudbu vokální a instrumentální vyjádří vlastními slovy	Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální lidský hlas a hudební nástroj	

	znaky hudebního žánru ukolébavka	Hudební styly a žánry (hudba vážná, lidová, umělá) - ukolébavka	
--	-------------------------------------	---	--

HUDEBNÍ VÝCHOVA - 2. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	- rozpozná předvedené správné dýchání od nesprávného - osvojí si základy hlasové hygieny	Vokální činnosti Správné dýchání a výslovnost Rozšiřování hlasového rozsahu Rozvoj hlavového tónu, měkké nasazení Záznam vokální hudby - zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření Intonace, vokální improvizace Hlasová hygiena	Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění - cvičení dovedností zapamatování Kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnost nápadů, originality dotahovat nápady do reality)
rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	dle svých možností pracuje při rytmizaci textu s čtvrtovými a osminovými hodnotami ve 2/4, 4/4 taktu	Hudební rytmus – realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu Intonace, vokální improvizace – hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď)	
využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	správně používá základní Orffovy nástroje rozpozná rytmické nástroje od nástrojů melodických reprodukuje jednoduché motivy pomocí Orffových nástrojů	Instrumentální činnosti Hra na hudební nástroje – hra nejjednodušších doprovodů na Orffovy nástroje	
reaguje pohybem na znějící hudbu pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	vyjadří pohybem a gesty emocionální zážitek z hudby používá poskočný krok používá držení rukou (v bok, vedle sebe, proti sobě)	Hudebně pohybové činnosti Pohybová improvizace s využitím tanečních kroků Pohybový doprovod znějící hudby – jednoduché lidové tance Pohybové vyjádření vlastností tónů, tempa a emocionálního zážitku z hudby	
rozdlišuje jednotlivé kvality tónů rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	sluchem rozlišuje vlastnosti tónu rozpozná výraznou změnu v proudu znějící hudby	Poslechové činnosti Vlastnosti tónu – délka, síla, barva, výška Hudební výrazové prostředky	
rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	rozdlišuje u instrumentální hudby hru na bicí a dechové nástroje rozpozná vokální hudbu od hudby instrumentální vyjadří vlastními slovy odlišnosti mezi hudbou vokální a instrumentální	Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj Hudební styly a žánry (hudba vážná, lidová, umělá) – pochodová hudba	
ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních	umí taktovat ve 2/4 taktu vyjadří pohybem, gesty i	Hudebně pohybové činnosti	

kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	pantomimou emocionální zážitků z hudby	Taktování ve 2/4 taktu Pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý takt Jednoduché lidové tance Pohybové vyjádření hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků	
---	--	--	--

HUDEBNÍ VÝCHOVA - 3. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TĚMATATA
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	uvede klady správného dýchání a zápory nesprávného dýchání používá správné dýchání při zpěvu objasní a dodržuje zásady hlasové hygieny	Vokální činnosti Správné dýchání a výslovnost Rozšiřování hlasového rozsahu Rozvoj hlavového tónu, měkké nasazení Záznam vokální hudby Intonace, vokální improvizace Hlasová hygiena Kánon	Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění cvičení dovedností zapamatování Kreativita cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnost nápadů, originality dotahovat nápady do reality) Seberegulace a sebeorganizace cvičení sebekontroly, sebeovládání regulace vlastního jednání i prožívání Multikulturní výchova Kulturní diference jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti
rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	orientuje se v jednoduchém notovém zápisu písně dle svých možností používá při rytmizaci a melodizaci textu čtvrtové, osminové a půlové hodnoty ve 2/4 a 3/4 taktu	Záznam vokální hudby – houslový klíč, notová osnova, taktová čára, nota (hodnoty not) Hudební rytmus – realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu Hudební hry	
využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	sám zvolí doprovodný nástroj dle svých možností aplikuje rytmické doprovody ve 2/4 a 3/4 taktu s využitím čtvrtových, osminových a půlových hodnot	Instrumentální činnosti Hra na hudební nástroje – hra nejjednodušších doprovodů na Orffovy nástroje - hra na ostatní hudební nástroje dle individuálního zaměření	
reaguje pohybem na znějící hudbu pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	vyjádří pohybem, gesty emocionální zážitek z hudby používá přísuvný krok	Hudebně pohybové činnosti Pohybová improvizace s využitím tanečních kroků Pohybový doprovod znějící hudby – jednoduché lidové tance, rock a taneční doprovod Pohybové vyjádření vlastností tónu, tempa a	

		emocionálního zážitku z hudby	
rozlišuje jednotlivé kvality tónů rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	porovná vlastnosti tónu rozpozná a vlastními slovy popíše výraznou změnu v proudu znějící hudby	Poslechové činnosti Kvality tónu – délka, síla, barva, výška Hudební výrazové prostředky	
rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	rozliší hudbu určenou k slavnostním příležitostem rozpozná vybrané hudební styly a žánry vlastními slovy vyjádří pocit z poslechu znějící hudby rozliší podle vzhladu i podle tónu nástroje strunné, dechové a bicí	Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj Hudební styly a žánry Hudební nástroje	

HUDEBNÍ VÝCHOVA - 4. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TĚMATA
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasu v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	uvede klady správného dýchání a zápory nesprávného dýchání používá správné dýchání při zpěvu objasní a dodržuje zásady hlasové hygieny	Vokální činnosti Správné dýchání a výslovnost Rozšiřování hlasového rozsahu Rozvoj hlavového tónu, měkké nasazení Záznam vokální hudby Intonace, vokální improvizace Hlasová hygiena Kánon	Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění cvičení dovedností zapamatování Kreativita cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnost nápadů, originality dotahovat nápady do reality) Seberegulace a sebeorganizace cvičení sebekontroly, sebeovládání regulace vlastního jednání i prožívání Multikulturní výchova Kulturní diference jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti
realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodem hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	orientuje se v jednoduchém notovém zápisu písně dle svých možností používá při rytmizaci a melodizaci textu čtvrtové, osminové a půlové hodnoty ve 2/4 a 3/4 taktu	Záznam vokální hudby – houslový klíč, notová osnova, taktová čára, nota (hodnoty not) Hudební rytmus – realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu Hudební hry	
využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	sám zvolí doprovodný nástroj dle svých možností aplikuje rytmické doprovody ve 2/4 a 3/4 taktu s využitím čtvrtových, osminových a půlových hodnot	Instrumentální činnosti Hra na hudební nástroje – hra nejjednodušších doprovodů na Orffovy nástroje - hra na ostatní hudební nástroje dle individuálního zaměření	

rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	vyjádří pohybem, gesty emocionální zážitek z hudby používá přísuvný krok	Hudebně pohybové činnosti Pohybová improvizace s využitím tanečních kroků Pohybový doprovod znějící hudby – jednoduché lidové tance, rock a taneční doprovod Pohybové vyjádření vlastností tónu, tempa a emocionálního zážitku z hudby	
vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	porovná vlastnosti tónu rozpozná a vlastními slovy popíše výraznou změnu v proudu znějící hudby	Poslechové činnosti Kvality tónu – délka, síla, barva, výška Hudební výrazové prostředky	
rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny	rozliší hudbu určenou k slavnostním příležitostem od hudby populární rozpozná vybrané hudební styly a žánry vlastními slovy vyjádří pocit z poslechu znějící hudby rozliší podle vzhledu i podle tónu nástroje strunné, dechové a bicí	Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj Hudební styly a žánry Hudební nástroje	
ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	umí taktovat ve 2/4 a 3/4 taktu vyjádří pohybem, gesty emocionální zážitek z hudby používá při jednoduchém lidovém tanci základní taneční kroky	Hudebně pohybové činnosti Taktování ve 2/4 a 3/4 taktu Pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý a třídobý takt Taneční hry se zpěvem Jednoduché lidové tance Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pohybová improvizace s využitím tanečních kroků Orientace v prostoru – pamětné uchování a reprodukce pohybu prováděných při tanci a pohybových hrách	

HUDEBNÍ VÝCHOVA - 5. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasu v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	respektuje a dodržuje zásady správného pěveckého a mluvního projevu dodržuje zásady hlasové hygieny	Vokální činnosti Pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišný zpěv) Rozšiřování hlasového rozsahu Intonace, vokální improvizace Hlasová hygiena	Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění cvičení zapamatování Komunikace řeč těla, řeč zvuků a slov dovednosti pro sdělení verbální i neverbální

		Hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu Dvojhlas a vícehlas – proleha, kánon, lidový dvojhlas aj. Hudební hry	Kreativita cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnost nápadů, originality dotahovat nápady do reality) cvičení dovedností zapamatování Sebepoznání a sebezpojetí - já jako zdroj informací o sobě - druhí jako zdroj informací o mně
realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	vypracuje notový záznam „svých“ melodií používá notový zápis jako oporu při realizaci písně	Orientace v notovém (grafickém) záznamu jednoduché melodie, její reprodukce Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj Hudební styly a žánry (hudba taneční, pochodová, populární aj.) Interpretace hudby	
využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	používá doprovod písní tónikou a dominantou realizuje hru jednoduchých lidových písní na melodické nebo rytmické nástroje sám zvolí doprovodný nástroj a odůvodní jeho výběr	Instrumentální činnosti Hra na hudební nástroje - reprodukce motivu, témat, jednoduchých skladbiček s pomocí hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardu aj.	
rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	rozpozná základní hudební formy ocení skladatelský význam vybraných českých a světových autorů vyjadřuje vlastní postoj k poslouchané hudbě	Poslechové činnosti Hudební formy (malá písňová forma, velká písňová forma, rondo, variace)	Mezilidské vztahy chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc Multikulturní výchova Lidské vztahy - rozvíjet spolupráci s jinými lidmi
vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	při hudební improvizaci tvoří a používá jednoduché přede hry, mezihry a dohry na rytmické nástroje	Instrumentální činnosti Rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace	
rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny	rozpozná a vlastními slovy popíše některé hudební výrazové prostředky vyjadřuje vlastní postoj k poslouchané hudbě	Poslechové činnosti Kvality tónu: délka, síla, barva, výška Vztahy mezi tóny – souzvuk, akord Hudební výrazové prostředky – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny	
ztvářňuje hudbu pohybem s využitím tanečních	umí taktovat ve 2/4 taktu vyjadřuje pohybem, gesty i	Hudebně pohybové činnosti	

kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	pantomimou emocionální zážitky z hudby	Taktování ve 2/4 taktu Pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý takt Jednoduché lidové tance Pohybové vyjádření hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků	
---	--	--	--

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Výtvarná výchova se vyučuje jako samostatný předmět a je úzce spjat s ostatními předměty. Vzdělávání ve vyučovacím předmětu

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění
- vede k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově
- seznamuje se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik
- učí chápat umělecký proces jako způsob poznání a komunikace
- učí užívat různorodé umělecké vyjadřovací prostředky pro vyjádření svého vnímání, citění, poznávání

Vyučovací předmět Výtvarná výchova je úzce spjat s ostatními předměty všech vzdělávacích oblastí.

Začlenění průřezových témat

Do obsahu vyučovacího předmětu Výtvarná výchova jsou integrována tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova: okruhy Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Kreativita, Mezilidské vztahy, Hodnoty, postoje a praktická etika

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: okruh Evropa a svět nás zajímá

Multikulturní výchova: okruh Kulturní diferenciaci

Environmentální výchova: okruh Základní podmínky života,

Mediální výchova: okruh Vnímání autora mediálních sdělení

Časová dotace a organizace výuky

Časová dotace je v 1.ročníku 1 hodina, ve 2., 3. a 4. ročníku 2 hodiny a v 5. ročníku 1 hodina týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- žáci jsou vedeni ke samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení výtvarných problémů
- učitel vede žáky k aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření
- žáci využívají poznatky v dalších výtvarných činnostech
- žáci zaujmají a vyjadřují svůj postoj k vizuálně obraznému vyjádření

Kompetence k řešení problémů

- učitel vede žáky k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů
- žáci samostatně kombinují vizuálně obrazné elementy k dosažení obrazných vyjádření
- přemýšlí o různorodosti interpretací téhož vizuálně obrazného vyjádření a zaujmají k nim svůj postoj
- využívají získaná poznání při vlastní tvorbě

Kompetence komunikativní

žáci

- se zapojují do diskuse
- respektují názory jiných
- pojmenovávají vizuálně obrazné elementy, porovnávají je, umí ocenit vizuálně obrazná vyjádření
- učitel vede žáky k obohacování slovní zásoby o odborné termíny z výtvarné oblasti

Kompetence sociální a personální

- žáci umí tvořivě pracovat ve skupině
- žáci respektují různorodost téhož vizuálně obrazného vyjádření, možnost alternativního přístupu
- učitel vede žáky ke kolegiální pomoci

Kompetence pracovní

- žáci užívají samostatně vizuálně obrazné techniky
- žáci dodržují hygienická a bezpečnostní pravidla
- učitel vede žáky k využívání návyků a znalostí v další praxi

Kompetence občanské

- žáci chápou a respektují estetické požadavky na životní prostředí
- učitel pomáhá žákům vytvořit si postoj k výtvarným dílům

VÝTVARNÁ VÝCHOVA - 1. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TĚMATA
rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	na základě hry s barvou poznává vlastnosti barev a jejich výrazové možnosti (barvy základní, husté, řídké, světlé a tmavé; barvy kontrastní) zkouší základní vlastnosti plastických materiálů (pevnost, ohebnost apod.) zvládá grafický záznam pohybu (kružnice, ovály; svislé, vodorovné a šikmé čáry jako prostředky rozvoje kreslířského pohybu ruky)	Kresba – tužka, dřívko, rudka, křída Kombinované techniky – tiskátka, koláž, přírodní materiály Práce s různými druhy papíru – stříhání, trhání, mačkání apod. Plastická a prostorová tvorba – spontánní hry s různými tvárnými materiály (hlína, modurit, těsto) Malba – temperové a krycí vodové barvy, pastel Rozvíjení smyslové citlivosti Prvky vizuálně obrazného vyjádření Linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality Uspořádání objektů do celku Práce s drobným materiálem: papír, textil, modelovací hmota, karton, špejle aj. Práce s krycí vodovou barvou, temperami apod. Práce s přírodninami Prvky lidových tradic ve vyrobených předmětech: Velikonoce, Vánoce Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření Ilustrace knih a jiná výtvarná díla	Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění Kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity
v tvorbě projevuje své	vyjadřuje své vlastní		

vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	životní zkušenosti pomocí výtvarného ztvárnění s uplatněním linie, tvarů, objemu, barev zachytí postavu v prostoru (zatím bez proporčních vztahů) výtvarně dotváří přírodniny na základě svých představ		
interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	vypráví o tom, co vytvořil porovná, jak stejnou událost ztvárnili jiní lidé (spolužáci, ilustrátoři) navštíví divadelní představení navštíví výtvarnou výstavu		

VÝTVARNÁ VÝCHOVA - 2. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TĚMATA
rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	experimentuje s linií a jejími výrazovými možnostmi tvůrčím způsobem experimentuje s barvami (míchání, překryvání) uplatňuje správné návyky při práci s barvami zvládá rytmické řazení různých přírodních prvků, jejich otisky do plastických materiálů, řazení různých tvarů vystřihovaných aj.	Kresba: uhel, rudka, tužka, dřívko, tuš, křída Malba: temperové a vodové barvy Kombinované techniky: koláž, dotváření, frotáž Materiál: modelovací hlína, modurit, těsto, keramická hlína aj. Práce s drobným materiálem: papír, textil, přírodniny, sádra, drát, korek, provázek, špejle apod. Rozvíjení smyslové citlivosti Prvky vizuálně obrazného vyjádření Linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality – jejich jednoduché vztahy: podobnost, kontrast, rytmus Uspořádání objektů do celků Jednoduché prostorové stavby Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření Hračky, loutky, ilustrace Návštěva muzea s výstavou loutek a hraček, příp. výstava vlastních výrobků v prostorách školy	Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění Kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity Sebepoznání a sebezpojetí - moje vztahy k druhým lidem
v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	vyjadřuje postoje ke skutečnosti na základě vlastního prožitku, podle vyprávění, četby, filmu, pozorování přírody a činnosti lidí, či vztahu postavy a prostředí		
interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se	vyjádří své pocity z výtvarného díla		

svojí dosavadní zkušeností			
na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	vypráví o tom, co vytvořil		

VÝTVARNÁ VÝCHOVA - 3. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TĚMATA
rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	ve své tvorbě využívá vlastnosti barev a uplatňuje jejich výrazové možnosti posoudí výrazové možnosti různých druhů linií ovládá zhušťování a zředování čar, násobení linie při vyhledávání správného tvaru rozlišuje a hodnotí tvary, barvy, struktury rozpozná lidské výtvary, pozoruje a porovná jejich tvar ovládá základní technické dovednosti při práci s výtvarným materiálem	Malba: temperové a krycí vodové barvy, pastel, voskový pastel Kresba: uhel, rudka, tužka, dřívko, tuš, křída Jednoduché grafické techniky Kombinované techniky: koláž, tiskátka, monotyp, frotáž, otiskování v barvě, vrypy, dotváření a kombinace přírodních materiálů Plastická a prostorová tvorba: spontánní hry s různými tvárnými materiály: modelovací hmota, modurit, těsto apod. Rozvíjení smyslové citlivosti Prvky vizuálně obrazného vyjádření Linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality - jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru Uspořádání objektů do celků Makety domů, stromů, obytných prostor, hřišť apod.	Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění Kreativita - pružnosti nápadů, originalita Sebezpoznání a sebepojetí - já jako zdroj informací o mně Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá - život dětí v jiných zemích Multikulturní výchova Kulturní diference - respektování zvláštností různých etnik Environmentální výchova Základní podmínky života - voda (ochrana její čistoty, význam)
v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	aplikuje své poznatky z pozorování při výtvarném vyjádření tvaru a funkcí věcí, přírodních útvarů neživé a živé přírody hovoří o svých zážitcích výtvarně ztvární své prožitky výtvarně vyjádří pohádkovou bytost vystihne proporce lidské postavy výtvarně vyjádří charakteristiku postav, jejich vztahy, umístění v prostoru		
	vyhledá a výtvarně dotváří přírodniny na základě svých představ využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky	Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření Ilustrace a ilustrátoři dětských knih (např. Ondřej Sekora,	

	lidových tradic dokáže si zorganizovat vlastní výtvarnou práci	Helena Zmatlíková, Josef Lada) a jiná výtvarná díla Prvky lidových tradic ve vyrobených předmětech: Velikonoce, Vánoce Uplatňování subjektivity Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností Manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby Ověřování komunikačních účinků Osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací	
vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky	porovná rozdíly ve vnímání události různými smysly volí vhodné prostředky k jejich vizuálně obraznému vyjádření		
interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	posuzuje výrazové prostředky různých ilustrací vyjádří své dojmy z výtvarného díla odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností pozoruje jiné způsoby vidění a výtvarného vyjádření spolužáků porovnává ilustrace některých ilustrátorů dětských knih		
na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	vypráví a diskutuje o tom, co vytvořil a co vytvořili druzí		

VÝTVARNÁ VÝCHOVA - 4. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TĚMATA
při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)	porovnává světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy vědomě volí nástroje a techniky pro kresbu, malbu, grafiku, plastickou a prostorovou tvorbu	Kresba: pero, dřívko, štětec, tužka, uhl, rudka apod. Malba: tempera, krycí barva, akvarel Kombinované techniky Koláž Aplikované grafické techniky	Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění Kreativita - pružnosti nápadů,

		<p>Textilní techniky Modelování Prostorové vytváření: hlína, sádra, dřevo, kamínky, textil, vlna aj. Různé druhy papíru: přehýbání, skládání, mačkání, stříhání, trhání, vyklápění, posouvání apod. Prvky lidových tradic ve vyrobených předmětech: Velikonoce, Vánoce Rozvíjení smyslové citlivosti Uspořádání objektů do celků na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření Uplatňování subjektivity Typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama Ověřování komunikačních účinků Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření</p> <p>Ilustrace a ilustrátoři dětských knih (např. Adolf Born, Josef Čapek, Mikoláš Aleš, Jiří Trnka)</p>	<p>originalita - schopnosti vidět věci jinak, citlivost - tvořivost v mezilidských vztazích Mezilidské vztahy - vztahy a naše skupina / třída</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá - zvyky a tradice národů Evropy - život dětí v jiných zemích</p> <p>Multikulturní výchova Kulturní diference - poznávání vlastního kulturního zakotvení - respektování zvláštností různých etnik</p>
<p>užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sochařství postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model</p>	<p>kombinuje linie a barevné plochy vytváří jednoduché prostorové objekty vyjádří proporce lidské postavy a hlavy podle modelu</p>		
<p>při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na</p>	<p>výtvarně ztvární své zážitky</p>		

tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy			
nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	vyjádří pocit z hudby vhodnými výtvarnými prostředky		
osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)	uplatňuje osobitost ve vlastním výtvarném vyjádření interpretuje výtvarné vyjádření na základě vlastních pocitů a úsudku		
porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	porovnává ilustrace různých ilustrátorů využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic		
nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	vyjadřuje se k tvorbě vlastní i ostatních – tolerance k rozdílným způsobům výtvarného vyjádření		

VÝTVARNÁ VÝCHOVA - 5. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TĚMATA
při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)	uplatňuje ve své výtvarné činnosti teoretické a praktické poznatky a dovednosti s výtvarnými prostředky poznává různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti v malbě a sochařství	Kresba: pero, dřívko, štětec, tužka, uhel, rudka apod. Malba: tempera, krycí barva, akvarel Práce s různými grafickými materiály. Koláž – papír, textil apod. Mozaika – sádra, kamínky apod. Velikonoce, Vánoce – prvky lidové tvořivosti Rozvíjení smyslové citlivosti Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama Uspořádání objektů do celků	Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění Kreativita - pružnosti nápadů, originalita - schopnosti vidět věci jinak, citlivost - schopnost dotahovat nápady do reality Hodnoty, postoje a praktická etika - analýza postojů a hodnot a jejich projevů ve tvořivosti Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

		<p>Uspořádání objektů na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření</p> <p>Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly Vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly</p> <p>Proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění</p> <p>Uplatňování subjektivity</p> <p>Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) Výtvarné ztvárnění zvuků, hudby, vůní, pohybu apod.</p> <p>Ověřování komunikačních účinků</p> <p>Proměny komunikačního obsahu Záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění</p>	<p>Evropa a svět nás zajímá - zvyky a tradice národů Evropy - život dětí v jiných zemích</p> <p>Multikulturní výchova Kulturní diference - poznávání vlastního kulturního zakotvení - respektování zvláštností různých etnik</p>
<p>užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturní postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model</p>	<p>poznává výtvarné možnosti některých materiálů prostřednictvím experimentu vybírá vlastní materiály a výtvarně je zpracovává z hlediska účelu a estetické funkce</p>		
<p>při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky</p>	<p>výtvarně ztvární své prožitky, z filmu, knihy využívá základní kompoziční zákonitosti - vyjadřuje prostorové vztahy seznamuje se s funkcí písma: sdělnou i</p>		

pro jeho nejbližší sociální vztahy	výtvarnou používá písmeno jako dekorativní prvek (psané, kreslené, stříhané)		
nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	vyjádří výtvarně různé podněty vnímané dalšími smysly volí vhodné prostředky k vyjádření ve výtvarné tvorbě		
osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)	ve vlastní tvorbě uplatňuje originalitu a fantazii pro výtvarné vyjádření volí a kombinuje různé výtvarné prostředky		
porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	porovnává různé interpretace podobných námětů kultivovaně se zapojuje do diskuse o výtvarném vyjádření jiných lidí projevuje toleranci k odlišnému výtvarnému vyjádření		
nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	vystavuje své práce realizuje výtvarné projekty, připravuje výtvarnou výzdobu školní slavnosti dokumentuje život školy – tvoří tematické kolekce a řady		

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu.

Škola využívá k hodinám tělesné výchovy pronajatou sokolovnu. V případě příznivého počasí cvičí žáci venku. Žáci se převlékají do vhodného sportovního oblečení a obuvi. Učitel v hodinách využívá různé metody a formy, používá veškeré dostupné náčiní a nářadí. Časová dotace je 2 hodiny týdně v každém ročníku.

Součástí tělesné výchovy je povinná výuka plavání v rozsahu 40 hodin. Výuka je realizována buď intenzivním pobytovým kurzem, nebo pravidelnou týdenní výukou zajištěnou v bazéně v dojezdové vzdálenosti od školy. Výuka je zařazena do dvou ročníků podle provozních a organizačních možností, buď 2. a 3. nebo 3. a 4. ročníku. Podrobnosti o konkrétní realizaci plaveckého výcviku podává škola vždy na začátku školního roku.

Vzdělávací obsah je rozdělen na 3 tematické okruhy:

- činnosti ovlivňující zdraví - význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, hygiena při TV, bezpečnost při pohybových činnostech
- činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností - pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, průpravné úpoly, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v

- přírodě, plavání, lyžování a bruslení, další pohybové činnosti
- činnosti podporující pohybové učení - komunikace v TV, organizace při TV, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech

Začlenění průřezových témat

Do obsahu vyučovacího předmětu Tělesná výchova jsou v 1. – 5. ročníku integrována tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova: okruhy Rozvoj schopností poznávání, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Kreativita, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice

Multikulturní výchova: okruh Lidské vztahy

Mediální výchova: okruh čtení a vnímání mediálního sdělení

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

žák

- je veden k osvojení si základního tělocvičného názvosloví, učí
- se cvičit podle jednoduchého nákresu nebo popisu cvičení, změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími, orientuje se v informačních zdrojích o aktivitách a sportovních akcích

učitel

- umožňuje žákům, aby se naučili na základě jasných kritérií hodnotit své činnosti nebo výsledky.

Kompetence k řešení problémů

žák

- uplatňuje zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí a adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka, řeší problémy v souvislosti s nesportovním chováním, nevhodným sportovním prostředím a nevhodným sportovním náčiním a nářadím

učitel

- dodává žákům sebedůvěru, podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

Kompetence komunikativní

žák

- je veden ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích, učí se reagovat na základní povely a pokyny a sám je i vydává, zorganizuje jednoduché pohybové soutěže, činnosti a jejich varianty

učitel

- vede žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých, vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci.

Kompetence sociální a personální

žák

- je veden k jednání v duchu fair - play - dodržuje pravidla, označí přestupky, respektuje opačné pohlaví, zvládá pohybové činnosti ve skupině

učitel

- zadává úkoly při kterých žáci mohou spolupracovat, umožňuje každému žákovi zažít úspěch.

Kompetence občanská

žák

- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu a projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti, spojuje svou pohybovou činnost se zdravím, zařazuje si do vlastního pohybového režimu korektivní cvičení, je veden ke kritickému myšlení, hodnotí cvičení, učí se být ohleduplný a taktní

učitel

- žákům umožňuje, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků.

Kompetence pracovní

žák

- je veden učitelem k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě, učí se užívat jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní.

TĚLESNÁ VÝCHOVA - 1. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO
Činnosti ovlivňující zdraví		
spojuje pravidelnou pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	za pomoci učitele dodržuje základní pravidla chování při TV a sportu samostatně se převlékne do cvičebního úboru	Hygiena a bezpečnost Výchova ke zdraví Základní pravidla chování při TV a sportu Zásady bezpečnosti Hygiena
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností		
zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce i ve skupině spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěží	dodržuje pravidla pohybových her, které hraje se spolužáky zvládá základní způsoby házení	Sportovní a pohybové hry pohybové hry různého zaměření s pomůckami i bez pomůcek základní sportovní hry-nácvik – vybíjená, kopaná držení míče jednoruč, obouruč, přihrávky
zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce i ve skupině	- pojmenuje základní gymnastické náčiní a nářadí - zvládá průpravná gymnastická cvičení - pokouší se o kotoul vpřed	Základy gymnastiky, Akrobacie Průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vpřed Cvičení na lavičkách
zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce i ve skupině reaguje na základní pokyny a povely k osvojování činnosti a její organizaci	napodobí správné držení těla a správné dýchání zvládá některé poskoky reaguje pohybem na hudbu reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele	Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti Správné držení těla Poskoky, obraty Rytmizovaný pohyb Základní povely a signály: pohov, pozor, rozchod, nástup aj.
zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce i ve skupině	zvládá základy techniky běhu, skoku do dálky a hodu míčkem	Základy atletiky Běh Rychlý běh – 20-50 m Skok Skok do dálky z místa Hod Hod míčkem z místa
Činnosti podporující pohybové učení		
spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	- provádí cvičení nápodobou	Cvičení - dechová - kompenzační - vyrovnávací - motivační, tvořivá - rozcvička

TĚLESNÁ VÝCHOVA - 2. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO
Činnosti ovlivňující zdraví		
spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	- dodržuje zásady správného držení těla a dýchání - uvede příklady, proč je pohyb vhodný pro zdraví	Cvičení - dechová - kompenzační - vyrovnávací - napínací, protahovací a relaxační
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností		
zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce i ve skupině spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	- začlení se do hry - dodržuje základní pravidla osvojovaných her - dokáže spolupracovat ve skupině - soutěží a jedná v duchu fair play - dodržuje zásady bezpečnosti při hrách - k pohybové hře využívá sportovní náčiní podle potřeby	Sportovní a pohybové hry Pohybové hry: soutěživé, kontaktní Základní sportovní hry – vybíjená, kopaná Manipulace s míčem Základní přihrávky rukou i nohou
zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce i ve skupině	- zvládá průpravná gymnastická cvičení - zvládá kotoul vpřed - vyskočí do vzporu dřepmo - zvládá chůzi na kladince s dopomocí - naskočí na tyč, zkouší šplhat	Základy gymnastiky Akrobacie Průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vzad Průpravná cvičení pro nácvik odrazu z trampolíny Skoky prosté snožmo Výskok do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu Chůze s dopomocí na kladince Nácvik šplhu na tyči
zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce i ve skupině	zvládá jednoduchá zdravotní cvičení zvládá základní estetické držení těla zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché taneční kroky	Rytmické, průpravné, kompenzační a kondiční formy cvičení pro děti Cvičení s hudbou Estetické držení těla Zdravotní tělesná výchova
zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce i ve skupině reaguje na základní pokyny a povely k osvojování činnosti a její organizaci	zvládá základy techniky běhu, skoku do dálky z místa a hodů míčkem dodržuje základní pravidla bezpečnosti při atletických činnostech účastní se aktivit rozvíjejících sílu, rychlost a koordinaci pohybů	Základy atletiky Běh Rychlý běh na 50 m Základy nízkého a polovysokého stratu Skok Skok z místa Hod Hod z místa a při chůzi Rozšiřující učivo Test běžecké

	reaguje na základní pokyny a povely k osvojování činnosti a její organizaci	vytrvalosti – běh na 600 metrů
--	---	--------------------------------

TĚLESNÁ VÝCHOVA - 3. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO
Činnosti ovlivňující zdraví		
spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si důležitost rozcvičení - zná několik základních cviků z osvojené oblasti - dbá na osobní čistotu – těla, cvičebního úboru - ošetří menší poranění a přivolá pomoc 	<p>Příprava organismu před cvičením</p> <p>Význam pohybu pro zdraví</p> <p>Osobní hygiena při různých pohybových aktivitách</p> <p>Rozvoj zdatnosti, dovedností, regenerace, kompenzace</p> <p>První pomoc</p>
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností		
zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti i ve skupině spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	hraje hry s různým zaměřením a účelem zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly vytváří varianty známých her zaznamená výsledek utkání a pomáhá při rozhodování spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	<p>Sportovní a pohybové hry</p> <p>Hry pro rozvoj představitosti a tvořivosti</p> <p>Kontaktní hry</p> <p>Hry pro ovlivňování kondičních a koordinačních předpokladů</p> <p>Průpravné sportovní hry - minifotbal, minibasketbal</p> <p>Nácvik vedení míče nohou, driblínkem</p> <p>Chytání míče obouřuč</p>
zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce i ve skupině	<ul style="list-style-type: none"> - zvládá průpravná gymnastická cvičení - udělá kotoul vpřed a vzad - naskočí na bednu z trampolínky - samostatně přejde kladinku - nacvičuje stoj na rukou za pomoci učitele 	<p>Základy gymnastiky</p> <p>Kotoul vpřed a vzad</p> <p>Průpravná cvičení ke zvládnutí stoje na rukou</p> <p>Náskok na bednu odrazem z trampolínky</p> <p>Kladinka – chůze bez dopomoci</p>
zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce i ve skupině	vyjádří jednoduchou melodii, rytmus a hlasitost doprovodu pohybem snaží se samostatně o estetické držení těla	<p>Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti</p> <p>Cvičení na hudbu</p> <p>Cvičení s náčiním (šátek, míč, aj.)</p> <p>Hudebně pohybové vztahy (rytmus, tempo, takt, melodie)</p>
zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich	zvládá základní techniku běhu, skoku a	<p>Atletika</p> <p>Skok z místa</p>

zlepšení změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky reaguje na základní pokyny a povely k osvojování činnosti a její organizaci	hodu změří základní pohybové výkony, porovná je s předchozími výsledky usiluje o zlepšení výsledků reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Skok do dálky Hod z místa na dálku Nácvik na rozběh hodu Hod na cíl Běh přes drobné překážky v přírodě, rychlý běh do 60 m, nízký start
---	--	---

TĚLESNÁ VÝCHOVA - 4. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO
Činnosti ovlivňující zdraví		
uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí	před cvičením se rozcvičí zvládá správné držení těla využívá různých forem pro rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti a koordinace pohybů	Rozcvička Cvičení - motivační - dechová - kompenzační - vytrvalostní - relaxační
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností		
podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, projevuje samostatnost a vůli po zlepšení zdatnosti	hraje pohybové hry s různým zaměřením a účelem projevuje samostatnost a vůli po zlepšení zdatnosti	Pohybové hry - rychlostní - pohybové - motivační - relaxační - orientační
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojení pohybových dovedností	ovládá základní pojmy : cvičební polohy, postoje, pohyb paží, nohou a trupu zná názvy používaného náčiní a nářadí udělá stoj na rukou s dopomocí pokouší se o roznožku přes nářadí odpovídající výšky	Základy gymnastiky Kotoul vpřed a vzad Stoj na rukou s dopomocí Nácvik roznožky přes kozu na šíř s odrazem Kladinka – chůze a různé varianty
užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	pohybem vyjádří výrazně rytmický a melodický doprovod předvede základní tance v 2/4 tanečním kroku pojmenuje osvojované činnosti i cvičební náčiní	Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti Cvičení na hudbu Lidové a umělé tance
	aktivně si osvojuje základní pojmy zvládá základní techniku běhu chápe význam vytrvalostní běhu pro rozvoj zdatnosti zvládá techniku hodu	Základy atletiky Běžecská abeceda Vytrvalostní běh do 1000 m na dráze Spojení rozběhu s odhodem Nácvik na rozběh Skok do dálky s rozběhem
jedná v duchu fair play, dodržuje pravidla, pozná a označí zjevné	respektuje základní	Základy sportovních

přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	role a hráčské funkce v družstvu uplatňuje správné zásady jednání ve hře uplatňuje zásady fair play jednání ve hře dodržuje pravidla her respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	her Florbal Minibasketbal Přehazovaná Miniházená Minifotbal
adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	

TĚLESNÁ VÝCHOVA - 5. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO
Činnosti ovlivňující zdraví		
zařazuje do pohybového režimu korektní cvičení, především s jednostrannou zátěží uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí: adekvátně reaguje v situaci úrazu žáka	správně zvedá zátěž používá průpravná kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení zvládá bezpečnou přípravu a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek poskytne jednoduchou první pomoc v podmínkách TV a přivolá pomoc	Rozcvička ZTV Cvičení - motivační - dechová - kompenzační - vytrvalostní - relaxační
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností		
podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu: uplatňuje kondičně zaměřené činnosti: projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení své zdatnosti	dovede samostatně vytvářet pohybové hry zná minimálně 10 různých pohybových her	Pohybové hry Rychlostní Orientační Vytrvalostní Motivační
jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	využívá průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, síly, rychlosti a koordinace pohybů předvede základní cvičební polohy a postoje zhodnotí pohybový výkon svůj i svých spolužáků reaguje na pokyny k vlastnímu provedení	Základy gymnastiky: Stoj na rukou s dopomocí Akrobatická kombinace Roznožka přes kozu našíř s odrazem z můstku, trampolínky výskok na kozu našíř z můstku nebo trampolínky Chůze bez pomoci -

	pohybové činnosti	kladinka
respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	předvede několik lidových tanců zvládá valčíkový a polkový krok respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti Cvičení na hudbu Lidové a umělé tance
užívá při pohybové činnosti základní osvojené tělocvičné názvosloví: cvičí podle jednoduchého nákresu a popisu cvičení změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	zvládá startovní povely předvede průpravná cvičení pro atletické činnosti připraví start běhu (čáry, bloky) a vydá povely pro start změří a zapíše výkony v osvojených disciplínách porovná je s předchozími výsledky	Základy atletiky Běh v terénu až do 15 minut Spojení rozběhu s odhodem Skok do dálky s rozběhem
zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy	zaznamená výsledky utkání a pomáhá při rozhodování zvládá elementární činnosti jednotlivce a využije je v základních kombinacích i v utkáních podle zjednodušených pravidel zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy	Základy sportovních her Účast na sportovních soutěžích mimo školu Fotbal Florbal Miniházená Minibasketbal
Činnosti podporující pohybové učení		
orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště: samostatně získá potřebné informace	- vyhledá zdroje informací o pohybových činnostech - vysvětlí pravidla vybraných pohybových her, závodů a soutěží	

PRACOVNÍ ČINNOSTI

Charakteristika vyučovacího předmětu. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu.

Žáci se v předmětu učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu.

Předmět patří do vzdělávacího oboru Člověk a svět práce, který je na 1. stupni rozdělen do čtyř tematických okruhů:

Práce s drobným materiálem

- vytváření předmětů z tradičních i netradičních materiálů, poznávání vlastností materiálů
- funkce a využití pracovních pomůcek a materiálů
- jednoduché pracovní postupy a organizace práce
- lidové zvyky, tradice a řemesla

Konstrukční činnosti

- práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční)
- sestavování modelů
- práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

Pěstelské práce

- základní podmínky pro pěstování rostlin

- péče o nenáročnou rostlinu
- pěstování rostlin ze semen
- pozorování přírody, zaznamenávání a hodnocení výsledků pozorování

Příprava pokrmů

- pravidla správného stolování
- příprava tabule pro jednoduché stolování

Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Začlenění průřezových témat

Do obsahu vyučovacího předmětu Pracovní činnosti jsou v 1.–5. ročníku integrována tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova: okruhy Rozvoj schopností poznávání, Psychohygiena, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice,

Multikulturní výchova: okruhy Kulturní diferenciací, Lidské vztahy

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

žák

- osvojuje si základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí, učí se používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě

učitel

- umožňuje žákům používat různé materiály, vhodné nástroje a nářadí
- pozoruje pokrok u všech žáků

Kompetence k řešení problémů

žák

- promýšlí pracovní postupy při plnění zadaných úkolů

učitel

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- snaží se rozvíjet u žáků tvořivost, vede je k uplatňování vlastních nápadů

Kompetence komunikativní

žák

- rozšiřuje si slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek, učí se popsat postup práce

učitel

- vede žáky k užívání správné terminologie

Kompetence sociální a personální

učitel

- vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci

žák

- pracuje ve skupině, vytváří společné práce, při kterých se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých, společně se snaží o dosažení kvalitního výsledku

Kompetence občanské

učitel

- vytváří u žáků pozitivní vztah k práci a vede je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence pracovní

učitel

- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků
- vede žáky ke správným způsobům užití materiálu a pracovních nástrojů
- zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

žák

- správně a zodpovědně zachází s pracovními pomůckami

PRACOVNÍ ČINNOSTI - 1. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO
Práce s drobným materiálem		
vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	vytváří jednoduchými postupy předměty z různých materiálů pojmenuje použité druhy materiálu	Výrobky z různých materiálů Druhy drobného materiálu: papír, textil, přírodniny, modelovací hmota, karton, drát, korek, špejle, provázek, aj.
pracuje podle slovního návodu a předlohy	zopakuje jednoduchý pracovní postup dle předlohy napodobuje výsledný předmět z drobného materiálu dodržuje pravidla bezpečnosti při práci s nůžkami	Jednoduché pracovní postupy organizované učitelem ohýbání, překládání, stříhání, slepování, spojování, svazování, hnětení, trhání aj. Bezpečnost při práci
Konstrukční činnosti		
zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	skládá jednotlivé díly stavebnice podle vlastní fantazie rozkládá celek na části po skončení činnosti uklidí stavebnici	Stavebnice
Pěstiteleské práce		
provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	- vlastními slovy vyjádří výsledky pozorování přírody	Pozorování přírody a přírodních jevů. Pozorování rostlin v různých ročních obdobích
Příprava pokrmů		
připraví tabuli pro jednoduché stolování	- v jídelně prostře ke stolování	Jednoduché prostírání, umístění příboru
chová se vhodně při stolování	- drží správně příbor - udržuje pořádek a čistotu	Stolování

PRACOVNÍ ČINNOSTI - 2. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO
Práce s drobným materiálem		
vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	vytváří předměty z různých materiálů pojmenuje a popíše různé druhy materiálu rozpozná základní vlastnosti materiálu	Výrobky z různých materiálů papír, textil, přírodniny, modelovací hmota, karton, drát, korek, špejle, provázek, aj. Vlastnosti drobného

		materiálu tvar, barva, povrch, tvrdost
pracuje podle slovního návodu a předlohy	pracuje podle slovního návodu a předlohy popíše vlastními slovy postup práce dodržuje pravidla bezpečnosti při práci	Jednoduché pracovní postupy: ohýbání, překládání, stříhání, slepování, spojování, svazování, hnětení, trhání aj. Bezpečnost při práci s nástroji a materiály
Konstrukční činnosti		
zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	- sestavuje modely podle své představy z jednoduchých stavebnic	Stavebnice
Pěstitelské práce		
provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	- popíše pozorovaný jev - interpretuje výsledky předchozích kroků pozorování - odhadne budoucí fáze	Pozorování rostlin klíčení, růst, kvetení, vývoj plodů, rostliny jednoleté a vytrvalé
Příprava pokrmů		
připraví tabuli pro jednoduché stolování	- připravuje talíře a příbor na stůl	Jednoduchá úprava stolu
chová se vhodně při stolování	- sedí klidně u stolu	Pravidla správného stolování

PRACOVNÍ ČINNOSTI - 3. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO
Práce s drobným materiálem		
vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	rozlišuje různé druhy materiálu a jeho vlastnosti navrhne využití základních vlastností daného materiálu	Výrobky z různých materiálů Druhy drobného materiálu: papír, textil, přírodniny, modelovací hmota, karton, drát, korek, špejle, provázek, aj. Vlastnosti drobného materiálu: tvar, barva, povrch, tvrdost Jednoduché pracovní postupy: ohýbání, překládání, stříhání, slepování, spojování, svazování, hnětení, trhání aj. Bezpečnost při práci s nástroji a materiály
pracuje podle slovního návodu a předlohy	formuluje vlastními slovy daný pracovní postup analyzuje postup a objasní	

	pořadí daných kroků	
Konstrukční činnosti		
zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	skládá jednotlivé části stavebnice podle názorného návodu montuje dohromady a demontuje jednoduché předměty	Stavebnice
Pěstitelské práce		
provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	- zaznamená výsledky pozorování přírody - vyhodnotí výsledky pozorování - provádí činnosti týkající se péče o nenáročnou rostlinu	Zaznamenání a vyhodnocení výsledků pozorování přírody Péče o nenáročnou rostlinu: klíčení, sázení, setí, zalévání, kypření, rosení, hnojení aj.
Příprava pokrmů		
připraví tabuli pro jednoduché stolování	- připraví na stůl příbory, talíře a prostírání	Jednoduchá úprava stolu
chová se vhodně při stolování	- chová se vhodně při stolování	Pravidla správného stolování

PRACOVNÍ ČINNOSTI - 4. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO
Práce s drobným materiálem		
vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	doplní i netradiční druhy materiálu a uvede jeho vlastnosti navrhne využití základních vlastností daného materiálu sám zvolí a objasní pracovní postup zorganizuje vlastní práci	Druhy drobného materiálu papír, textil, přírodniny, karton, modelovací hmota, drát, korek, provázek, špejle aj. Vlastnosti materiálu - tvar, barva, povrch, tvrdost
využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	Prvky lidových tradic ve vyrobených předmětech Velikonoce, Vánoce
volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	zvolí správnou pomůcku nebo nástroj k dané práci	Pomůcky a nástroje pro práci s drobným materiálem
udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	udržuje pořádek na pracovním místě dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce na modelových situacích předvede, jak poskytne první pomoc při úrazu	Udržování pořádku na pracovním místě Zásady bezpečnosti a hygieny práce První pomoc při úrazu při pracovních činnostech
Konstrukční činnosti		

provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	samostatně kombinuje montážní postupy, aby dospěl k danému cíli samostatně navrhne a zrealizuje demontážní postup uloží díly stavebnice na dané místo	Montáž a demontáž
pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	analyzuje plán nebo nákres a slovně ho reprodukuje načrtne nákres jednoduchého modelu zorganizuje vlastní pracovní postup posoudí kvalitu své práce, uvede klady a zápory vyvodí závěr a vyhodnotí nejlepší pracovní postup	Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem Kresba jednoduchých pracovních postupů montáže i demontáže
Pěstitelské práce		
provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	pěstuje nenáročné rostliny rozlišuje druhy rostlin z hlediska umístění a užitečnosti uspořádá a zaznamená výsledky do jednoduchého grafu analyzuje výsledný graf pozorovaného jevu	Jednoduché pěstitelské pokusy a pozorování klíčivost, růst, rozmnožování Zaznamenání výsledku pozorování do jednoduchých grafu Vyhodnocení výsledků pozorování Druhy rostlin z hlediska umístění a užitku pokojové a venkovní okrasné, léčivky, koření, zelenina
ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	respektuje dané zásady při pěstování rostlin	Ošetřování a pěstování rostlin
volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	sám zvolí správnou pomůcku nebo nástroj k dané práci rozhodne o vhodnosti vybraných pracovních pomůcek a nástrojů	Pomůcky, nástroje a náčiní pro pěstitelské činnosti
Příprava pokrmů		
orientuje se v základním vybavení kuchyně	- orientuje se v základním vybavení kuchyně	Základní vybavení kuchyně
připraví samostatně jednoduchý pokrm	- připraví jednoduchý pokrm studeného pohoštění - dodržuje pravidla hygieny a bezpečnosti práce	Jednoduché pohoštění Pravidla hygieny při práci s potravinami Pravidla bezpečnosti při práci
dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	Pravidla stolování a společenského chování

PRACOVNÍ ČINNOSTI - 5. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	ŠKOLNÍ VÝSTUPY	UČIVO
Práce s drobným materiálem		
vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	na základě analýzy vlastností materiálu vymyslí a samostatně zorganizuje vlastní postup práce porovná svůj postup s jinými zhodnotí volbu svého postupu	Druhy drobného materiálu: papír, textil, přírodniny, karton, modelovací hmota, drát, korek, provázek, špejle aj Vlastnosti drobného materiálu: tvar, barva, povrch, tvrdost
využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	inspiruje se lidovými tradicemi	Prvky lidových tradic ve vyrobených předmětech: Velikonoce, Vánoce
volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	samostatně vybere pomůcku nebo nástroj k dané práci zdůvodní výběr pomůcek a nástrojů	Pomůcky a nástroje pro práci s drobným materiálem
udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	samostatně udržuje pořádek na pracovním místě dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce objasní důvod dodržování pravidel bezpečnosti a hygieny při práci umí poskytnout první pomoc	Udržování pořádku na pracovním místě Zásady bezpečnosti a hygieny práce První pomoc při úrazu při pracovních činnostech
Pěstitelské práce		
provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	realizuje jednoduché pěstitelské činnosti samostatně naplánuje, zorganizuje a vyhodnotí pěstitelský pokus nebo pozorování objasní jednotlivá vývojová stadia rostliny zhodnotí podmínky pro pěstování rostlin vysvětlí podstatu negativního vlivu určitých rostlin na člověka	Jednoduché pěstitelské pokusy a pozorování: klíčivost, růst, rozmnožování Samostatné pěstitelské činnosti Negativní vliv některých rostlin na člověka: jedovaté rostliny, drogy, alergie
ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	respektuje dané zásady při pěstování rostlin objasní důvod jednotlivých kroků vyhledává informace v odborné literatuře	Ošetřování a pěstování rostlin Práce s odbornou literaturou
volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	samostatně vybere vhodnou pomůcku, nástroj nebo náčiní dodržuje zásady bezpečnosti při práci	Pomůcky, nástroje a náčiní pro pěstitelské činnosti

Příprava pokrmů		
dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	samostatně dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování objasní jednotlivá pravidla	Pravidla stolování a společenského chování
udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce předvede, jak poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni	Základy bezpečnosti a hygieny práce První pomoc při úrazu

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Preambule

Základní vzdělávání vede k tomu, aby si žáci osvojili potřebné strategie učení a na jejich základě byli motivováni k celoživotnímu učení, aby se učili tvořivě myslet a řešit přiměřené problémy, účinně komunikovat a spolupracovat, chránit své fyzické i duševní zdraví, vytvořené hodnoty a životní prostředí, být ohleduplní a tolerantní k jiným lidem, k odlišným kulturním a duchovním hodnotám, poznávat své schopnosti a reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o své další životní dráze a svém profesním uplatnění (zákon č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání).

I. Obecná ustanovení

1. Na základě zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání a § 14 vyhlášky č. 48/2005 Sb. o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky vydávám jako statutární orgán školy tato pravidla pro hodnocení jako součást školního řádu.

II. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků musí být jednoznačné, srovnatelné s předem stanovenými cíli a kritérii, srozumitelné, věcné a pedagogicky odůvodnitelné.

Zásady pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Hodnocení:

- posuzuje míru naplnění konkrétních vzdělávacích cílů, které jsou formulovány v ŠVP v podobě výstupů – s ohledem na individuální vzdělávací a osobnostní předpoklady žáka a individuální zralost žáka v daném věku,
- zdůrazňuje individuální pokrok žáka, vyhýbá se srovnávání s ostatními,
- opírá se o předem stanovená kritéria, se kterými jsou žáci předem seznámeni,
- posuzuje výkon žáka, nikoliv jeho osobnost,
- podněcuje žáka k dalšímu rozvoji - ukazuje další cestu.

Způsoby hodnocení

Učitelé základní školy Purkrabka využívají při hodnocení žáků **slovní hodnocení** jako komplexně pojatou zpětnou vazbu, která odráží individuální pokrok v procesu učení, poznávání a osobním rozvoji dítěte. Při přestupu žáka na jinou základní školu, která uplatňuje klasifikaci pomocí známek, nebo v případě potřeby přijímacího řízení zajistí naše škola **převod slovního hodnocení do klasifikace pomocí známek**.

1) Průběžné ústní hodnocení

- Během jednotlivých činností žáka jako motivační složka.
- Zpětná vazba na konci dané činnosti.
- Individuální rozhovory se žákem podle potřeby.

Tripartitní setkání:

Dvakrát ročně probíhá ústní hodnocení, které má podobu tripartitního setkání, které se účastní učitel – rodič – žák. Každá ze zúčastněných stran:

- hodnotí úroveň dosažených vědomostí a dovedností,
- mapuje překážky v učení a hledá způsoby, jak překážky překonat,
- formuluje vzdělávací cíle na další období,
- hledá možnosti k posílení vnitřní motivace žáka.

2) Sebehodnocení žáků

- Sebehodnocení je jednou z důležitých kompetencí získávaných v průběhu vzdělávání.
- Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků, posiluje se jím sebeúcta a sebevědomí žáků. Chybu se žák naučit chápat jako přirozenou věc v procesu učení, jako důležitý prostředek učení.
- Učitel dává žákovi dostatečný prostor pro jeho vlastní hodnocení výkonů. Vede ho tak, aby se sám naučil nebo se alespoň pokusil zhodnotit svůj úspěch či neúspěch.
- Při sebehodnocení se žák snaží popsat, co se mu daří, co mu ještě nejde, jak bude pokračovat dál.
- Jako prostředek pro sebehodnocení využívají naši učitelé mj. montessori pomůcky s kontrolními kartami, které mohou žákovi ihned po ukončení úkolu poskytnout zpětnou vazbu o jeho výsledku a prostřednictvím nichž se

žák učí sám hodnotit svůj výsledek.

- Sebehodnocení je zařazováno do procesu vzdělávání průběžně, přiměřeně věku žáků.
- Sebehodnocení může mít ústní i písemnou formu.
- Může mít podobu hodnocení práce ve skupině po ukončení skupinové práce.

3) Hodnocení žáka na vysvědčení

Vystihuje úroveň rozvoje, kterého dosáhl žák ve vztahu k naplnění očekávaných výstupů formulovaných v jednotlivých předmětech školního vzdělávacího programu.

- Je všestranné – obsahuje všechny vyučované předměty.
- Obsahuje ocenění úspěchů žáka, zdůraznění jeho kvalit, upozornění na oblasti, na které je třeba se zaměřit, a naznačení dalšího rozvoje žáka.
- Obsahuje také doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.
- Je adresované žákovi a formulace jsou volené tak, aby mu byly srozumitelné.
- Je individualizované vzhledem ke vzdělávacím a osobnostním předpokladům žáka.
- Zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jeho vývoji.
- Obsahuje ohodnocení snahy, píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání.

Při použití slovního hodnocení se uvádí charakteristiky 5 následujících oblastí. Míra jejich naplnění je dána stanovenými kritérii.

Plnění stanoveného cíle, aktivita a samostatnost při plnění úkolů	
1 - výborný	ovládá výborně, splnil celý rozsah zadání zcela sám
2 - chvalitebný	ovládá velmi dobře, splnil s drobnými nedostatky a malou dopomocí, potřeboval radu pro postup řešení
3 - dobrý	ovládá dobře, splnil pouze některá kritéria s výraznou pomocí v podobě nabídky řešení, ve splněných byly nedostatky
4 - dostatečný	ovládá dostatečně, se značnými mezerami, splňuje pouze některá kritéria, nutné neustálé vedení učitele, nedostatky jsou závažné
5 - nedostatečný	neovládá, kritéria nesplnil ani při výrazné pomoci
Úroveň myšlení	
1 - výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti
2 - chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 - dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 - dostatečný	nesamostatné myšlení
5 - nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky
Úroveň vyjadřování	
1 - výborný	výstižné a poměrně přesné
2 - chvalitebný	celkem přesné
3 - dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 - dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 - nedostatečný	i na návodné otázky odpovídá nesprávně
Celková aplikace vědomostí, řešení úkolů, chyb, jichž se žák dopouští	
1 - výborný	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 - chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 - dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 - dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 - nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí
Píle a zájem o učení	
1 - výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem

2 - chvalitebný	učí se svědomitě
3 - dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 - dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5 - nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné
Chování	
1 – velmi dobré	Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
2 - uspokojivé	Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními školního řádu. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo školnímu řádu; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
3 - neuspokojivé	Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

Slovní hodnocení ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného působení

Stupeň 1 (výborný) - SLOVNĚ „Ovládá výborně“

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá osobní předpoklady a velmi úspěšně se rozvíjí. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě.

Stupeň 2 (chvalitebný) - SLOVNĚ „Ovládá velmi dobře“

Žák je v činnostech aktivní, převážně samostatný, využívá své osobní předpoklady, které úspěšně rozvíjí. Jeho projev je esteticky působivý, originální a má jen menší nedostatky. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky. Má zájem o umění, estetiku, tělesnou kulturu.

Stupeň 3 (dobrý) - SLOVNĚ „Ovládá dobře“

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Neužívá dostatečně svých schopností v individuálním a kolektivním projevu. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu.

Stupeň 4 (dostatečný) - SLOVNĚ „Ovládá dostatečně“

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malý zájem a snahu.

Stupeň 5 (nedostatečný) - SLOVNĚ „Neovládá“

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je většinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci.

4) Převod slovního hodnocení do klasifikace

Při přestupu žáka na jinou základní školu, která uplatňuje klasifikaci pomocí známek, nebo v případě potřeby přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání zajistí škola na žádost převod slovního hodnocení do klasifikace pomocí známek. Stanoveným kritériím, která formulují míru plnění jednotlivých oblastí hodnocení, odpovídá škála 5 stupňů klasifikace. Převod je realizován třídním učitelem. S převodem je seznámen žák i jeho zákonný zástupce.

5) Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami s přiznanými podpůrnými opatřeními 1. až 5. stupně

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je osoba se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním nebo sociálním znevýhodněním. Zdravotním postižením je pro účely školských prepisů mentální, tělesné, zrakové nebo sluchové postižení, vady řeči, souběžné postižení více vadami, autismus a vývojové poruchy učení nebo chování. Zdravotním znevýhodněním se rozumí zdravotní oslabení, dlouhodobá nemoc nebo lehčí zdravotní poruchy vedoucí k poruchám učení a chování, které vyžadují zohlednění při vzdělávání. Sociálním znevýhodněním je rodinné prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy, nařízená ústavní výchova nebo uložená ochranná výchova, nebo postavení azylanta a účastníka řízení o udělení azylu na území České republiky.

Žáci s SVP mají právo na vytvoření nezbytných podmínek při vzdělávání i hodnocení.

Žákům s SVP může naše škola:

- poskytnout odpovídající podpůrná opatření na základě plánu pedagogické podpory.

- povolit na žádost jeho zákonného zástupce a s písemným doporučením školského poradenského zařízení vypracování individuálního vzdělávacího plánu.

Při hodnocení žáků s SVP se přihlíží k povaze jejich postižení nebo znevýhodnění. Vyučující respektují doporučení psychologických vyšetření žáků a uplatňují je při hodnocení žáků a také volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů.

Způsob hodnocení žáků s SVP vychází ze znalosti jejich SVP a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se tyto potřeby projevují.

Při hodnocení žáků s SVP je uplatňováno slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná třídní učitel s výchovným poradcem.

V hodnocení se přístup učitele zaměřuje na pozitivní výkony žáka a tím na podporu jeho poznávací motivace k učení. Učitel žáka hodnotí vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu a návodem, jak mezery a nedostatky překonávat.

Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení žáka s SVP.

Získávání podkladů pro hodnocení žáka (žakovské portfolio)

Podklady pro hodnocení žáka získává učitel zejména:

- soustavným diagnostickým pozorováním žáků,
- sledováním jejich výkonů a připravenosti na vyučování,
- průběžným ověřováním výsledků vzdělávání,
- sebehodnocením žáka,
- prostřednictvím výsledků ze skupinové práce, hodnocení spolupráce ve skupině,
- individuálními písemnými úkoly,
- individuálním písemným ověřováním (komplexní úkoly a testy jsou podkladem pro průběžné hodnocení)
- dále například použitím standardizovaných testů SCIO, CERMAT, Kalibro.

Informování zákonných zástupců je zajištěno:

- možností individuálních konzultací s vyučujícími,
- na třídních schůzkách a na společných tripartitních setkáních učitel - zákonný zástupce - žák,
- možností nahlédnutí do významnějších testů žáka resp. portfolia žáka,
- vysvědčením předávaným na konci každého pololetí.

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni

- a) prospěl(a) s vyznamenáním,
- b) prospěl(a),
- c) neprospěl(a),
- d) nehodnocen(a).

Přezkoumání hodnocení žáka

Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů ode dne vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, pak krajský úřad. Ředitel školy nebo krajský úřad nařídí komisionální přezkoušení žáka, které se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.

Komisionální přezkoušení

- Komisi pro komisionální přezkoušení (dále jen přezkoušení) jmenuje ředitel školy, v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.
- Komise je tříčlenná a tvoří ji:
  - předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
  - zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
  - přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.
- Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením podle vyhl. 48/2005, § 15 odst. 2 nebo stupněm prospěchu podle § 15 odst. 3. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.
- O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.
- Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.
- Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.
- Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

Opravná zkouška

- Komisi pro opravnou zkoušku jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.
- Pro složení komise a její činnost platí obdobně ustanovení vyhl. 48/2005, § 22 odst. 2 až 6.

III. Hodnocení chování

Hodnocení chování na vysvědčení je prováděno formou slovního hodnocení.

Pravidla hodnocení chování žáka vychází z těchto kritérií:

- chování žáka ve škole při vyučování a na akcích pořádaných školou,
- dodržování Školního řádu,
- schopnosti spolupráce se spolužáky, pomoci druhým,
- přihlídnutí k speciálním vzdělávacím potřebám žáků (pozornost, sociální situace žáka),
- přístupu žáka ke svému vzdělávání, k plnění školních úkolů a povinností.

IV. Výchovná opatření

- Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za mimořádně úspěšnou práci.
- Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.

Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:

- a) napomenutí třídního učitele,
- b) důtku třídního učitele,
- c) důtku ředitele školy.

- Třídní učitel neprodleně oznámí řediteli školy uložení důtky třídního učitele. Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě.
- Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.
- Udělení pochvaly ředitele školy a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy.
Udělení pochvaly ředitele školy se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

Pravidla pro výchovná opatření

- Pochvaly i sankce jsou provázeny komplexní pedagogickou diagnostikou žáka.
- Jsou odůvodněná a tyto důvody jsou oznámeny příslušným žákům a zákonným zástupcům.
- Všem sankcím předchází pedagogičtí pracovníci prevencí, opakováním pravidel chování, individuálními rozhovory s žáky, spoluprací se zákonnými zástupci a kolegy.
- Napomenutí třídního učitele je zpravidla první sankcí, mimo zvláště závažné porušení pravidel, kdy je možné využít větších sankcí. Napomenutí následuje po závažnějším nebo opakovaném porušení pravidel. Při dalším překročení resp. porušení pravidel chování následuje důtka třídního učitele, důtka ředitele školy až po zhodnocení nedostatků v chování na vysvědčení.
- Uděluje se max. jedno napomenutí, max. jedna důtka třídního učitele a max. jedna důtka ředitele školy za jedno pololetí.
- Za zvláště závažné porušení pravidel se považuje hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči druhým, ponižování, formy týrání, ohrožení bezpečnosti a zdraví svého i druhých ve škole, nerespektování pokynů pedagogického pracovníka, které vedou k ohrožení bezpečnosti a zdraví druhých, neomluvená neúčast ve vyučování (neomluvené zameškané hodiny).
- V případě závažného porušení pravidel chování nebo dlouhodobého, opakovaného porušování pravidel spolupracuje škola intenzivně se zákonnými zástupci, může pozvat rodiče ke schůzce s účastí výchovného poradce školy, případně oslovit odborné instituce, úřady, které pomáhají v řešení v této oblasti.